

Fremtidens plejeområde - input til strategi

Hedensted Kommune
Marts 2023

Baggrund

- Hedensted Kommune står overfor en række kapacitetsmæssige udfordringer på ældreområdet, som kalder på fortsat udvikling samt nye og/eller kreative løsninger, der skal gøre Hedensted Kommune klar til at rumme de kommende mange nye ældre borgere og de behov de må komme med.
- Når vi taler om "kapacitet", forstår vi det bredt i forhold til såvel fysisk kapacitet - forstået som boligformer - og personalemæssig kapacitet - forstået som plejepersonale ansat på plejecentre såvel som i hjemme- og sygeplejen.
- Der er brug for at skabe et overblik over data og gennemføre en række strategiske drøftelser, der i sidste ende skal føre til udarbejdelsen af en strategi for udviklingen af fremtidens plejeområde.
- PwC har bearbejdet en lang række data for området og med udgangspunkt heri gennemført tre workshops med henholdsvis Udvalget for Social Omsorg, Seniorrådet samt gruppen af ledere på plejecentre, hjemme- og sygepleje og visitation. Det efterfølgende materiale bidrager med input til det videre arbejde med udvikling af strategien.

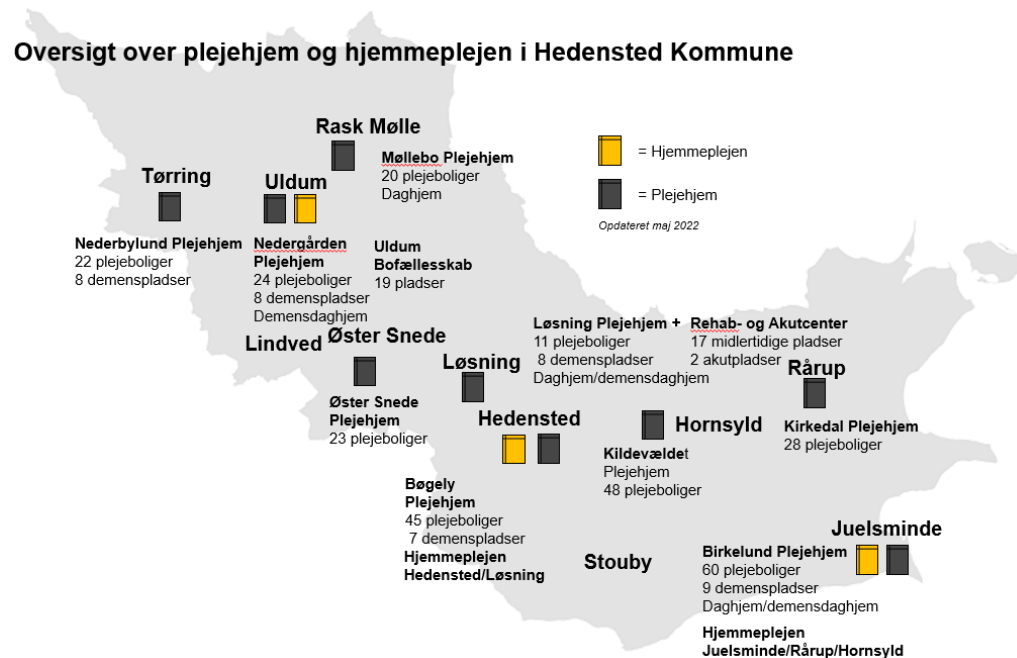
1

Hvad kendetegner den
nuværende situation

Plejebehov og -muligheder

Såvel på landsplan som i Hedensted Kommune er der udsigt til stor vækst i antallet af ældre så langt øjet rækker. Behovet for pleje stiger dermed også. Plejebehovet imødekommes via plejehjemspladser, ældreboliger, Rehab- og Akutcenter samt hjemme- og sygepleje med rehabiliterende sigte. De +80-årige er karakteriseret ved et stigende plejebehov og ved at have multisygdomme.

Samtidig med at levealderen stiger, vil gruppen af ældre blive endnu mere differentieret, end den er i dag. Mange ældre borgere kan og vil selv, og andre ældre borgere vil have betydelige og specialiserede pleje- og omsorgsbehov.

- Hedensted Kommune har ni plejehjem med 320 plejehjemspladser og 375 ældreboliger. Der åbner et nyt demensplejehjem i Hedensted med 60 boliger, som forventes at være klar til at modtage borgere i april 2023.
- Samtidig hermed modtog ca. 3.100 unikke borgere hjemme- og/eller sygepleje i 2022.
- En borgergruppe ønsker at etablere et friplejehjem i Løsning-området.
- Prognoser viser, at der efter 2030 vil være mangel på plejehjemsboliger på grund af det stigende antal ældre.

Kombineret med de forventede rekrutteringsudfordringer i forhold til plejepersonale har Hedensted Kommune behov for at fastlægge en langsigtet strategi for hele plejeområdet, omhandlende hvordan de kommende års udfordringer på ældreområdet skal løses.

Befolkningsfremskrivning

Aldersgruppe	2022	2025	2030	2035	2040	2045	% -vis stigning fra 2022 til 2045		
							Hedensted	Region Midt	Danmark
70-74 år	2.481	2.410	2.637	2.897	3.167	3.066	23,6		
75-79 år	2.262	2.319	2.138	2.357	2.622	2.886	27,6		
80-84 år	1.238	1.553	1.881	1.767	1.976	2.232	80,3		
85-89 år	752	786	1.061	1.300	1.255	1.428	89,9		
90-94 år	320	333	389	545	678	679	112,2		
95-99 år	94	90	95	119	176	218	131,9		
100 år +	8	8	11	13	16	25	212,5		
70+	7.155	7.499	8.212	8.998	9.890	10.534	47,2	45,7	40,9
80+	2.412	2.770	3.437	3.744	4.101	4.582	90,0		

Enhed: antal

På grund af afrundinger vil summering af alle aldre i tabellen afvige fra hele kommunens folketal.

Kilde: Danmarks Statistik, FRKM122

Fremtidens plejeområde

En fremskrivning af befolkningstallet i Hedensted Kommune for perioden 2022 - 2045 viser en procentvis større stigning i aldersgruppen +70-årige i Hedensted Kommune end i Region Midtjylland (RM) og landet som helhed (DK).

Det er i høj grad de +80-årige som får hjælp til pleje og praktisk bistand i Hedensted Kommune.

Fremskrivningen viser også, at særligt aldersgruppen +80-årige stiger markant over perioden. Samtidig hermed mere end fordobles antallet af +90-årige.

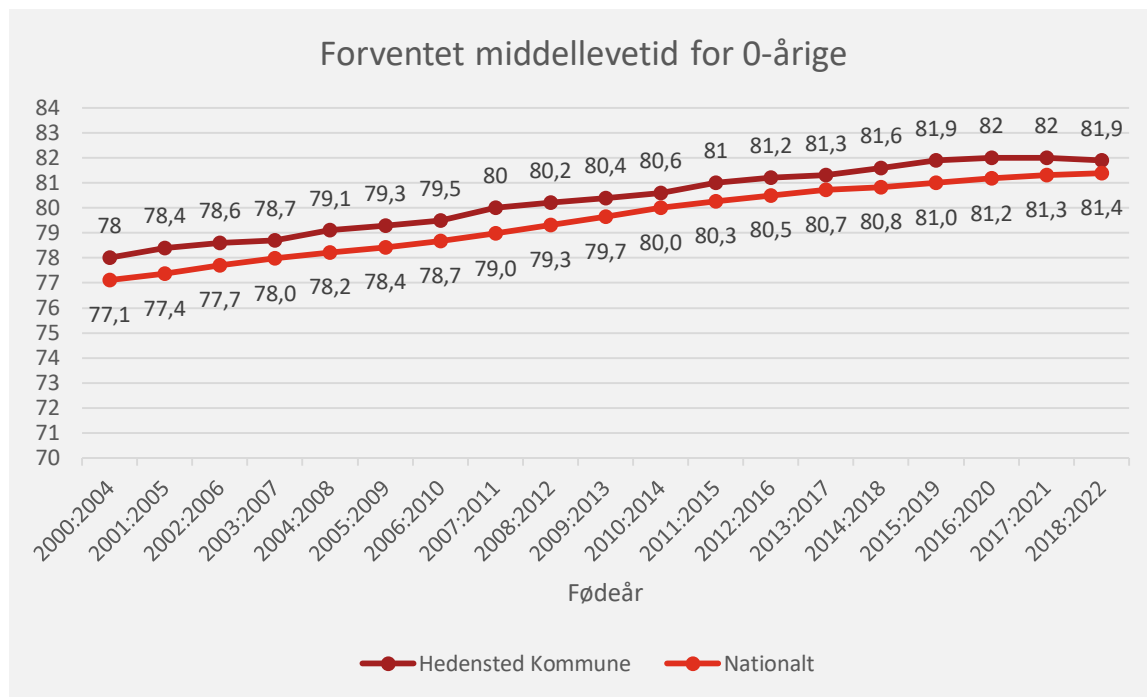
Hedensted Kommune forventes at få knap 2.200 flere +80-årige over perioden. Ældreplejen, som vi kender den i dag, står dermed overfor en mærkbar udfordring.

Den gode nyhed er, at stigningen ser ud til at komme jævnt fordelt over perioden. Det giver mulighed for at planlægge og styre i forhold til opgaven.

Middellevetid er høj, men stagnerende

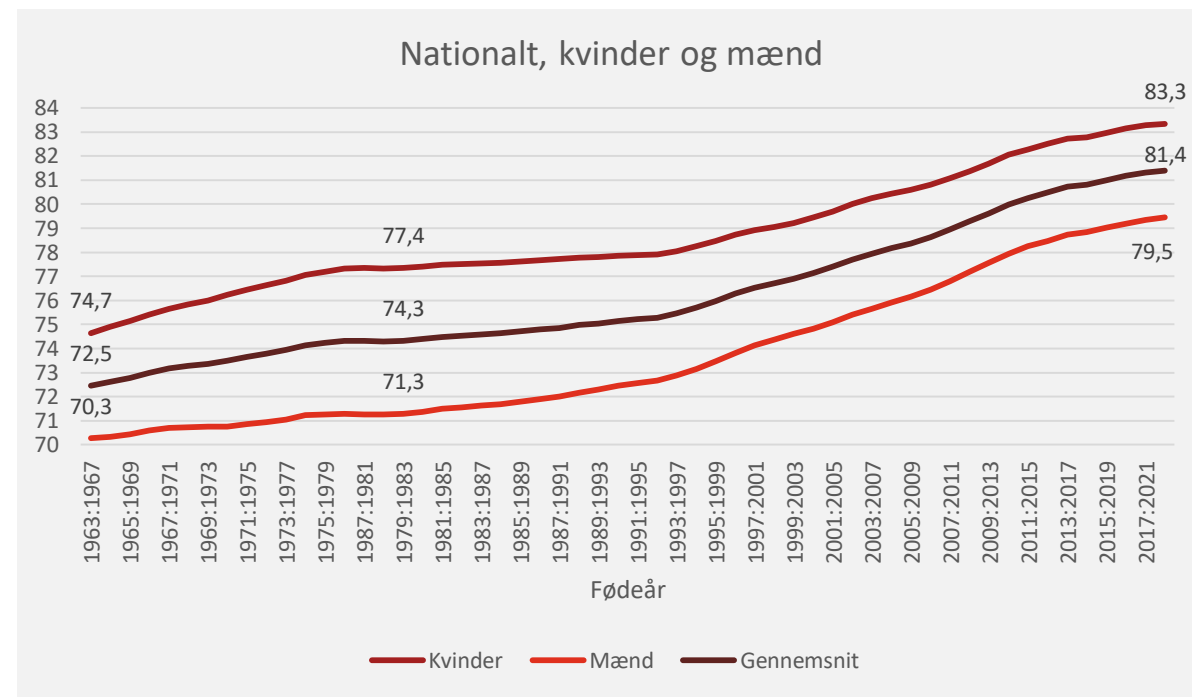
Den forventede middellevetid for borgere i Hedensted Kommune er marginalt højere end den forventede nationale middellevetid (fødeår 2000-2021).

Borgerne i Hedensted Kommune lever altså marginalt længere end i landet som helhed. Umiddelbart ser det dog ud til, at middellevetiden i Hedensted Kommune er stagnerende.

Kilde: Danmarks Statistik, HISBK og HISBR

OBS: HISBK opdeler ikke efter køn og har ikke data før år 2000. Da den forventede middellevetid for 0-årige i Hedensted Kommune (fødeår 2000-2021) er en smule højere end den nationale forventede levetid, er det antageligt at middellevetiden i Hedensted Kommune for tidligere fødeår, ikke afviger markant fra den forventede nationale middellevetid.

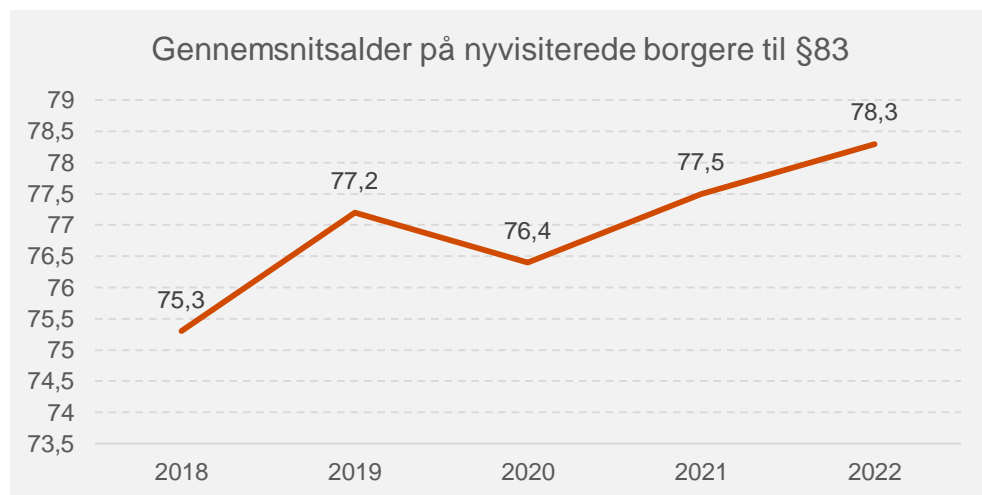
Kilde: Danmarks Statistik, HISBK7

Gennemsnitsalder på nyvisiterede borgere

I lyset af det stigende antal ældre og den forventede middellevetid bliver det relevant at se på, hvornår borgerne har "debut" i plejeområdet. Såvel hjemmeplejen som –sygeplejen er som oftest første skridt på vejen mod behovet for en plads på et plejehjem eller i en ældrebolig.

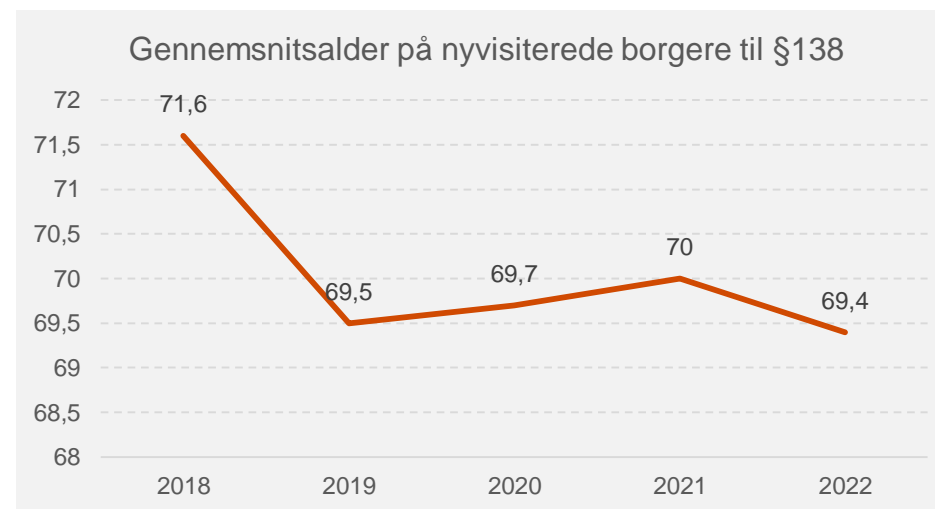
Hedensted Kommune har siden 2018 arbejdet målrettet med nedbringelse af udgiftsniveauet i hjemmeplejen, bl.a. med et kulturarbejde der sikrer et øget fokus på den rehabiliterende tilgang såvel i drift som i myndighed. Kulturarbejdet har medført at Hedensted Kommune i dag er den fjerde billigst drevne kommune opgjort på udgifter til pleje og omsorg pr. 80+ årig. Samtidig har trends som forebyggelse og "sund aldring" sammen med den generelle bevidsthed om hvad kost og motion tidligere i livet betyder for din alderdom, hævet gennemsnitsalderen for hvornår borgerne kommer i kontakt med hjemmepleje (§83/83a)) første gang. I 2018 var den således 75,3 år, mens den i 2022 har flyttet sig til 78,3 år. Debuten er udskudt med tre år. Grafen er fortsat stigende. Hvorvidt der er mere at hente, afhænger af i hvilket omfang Hedensted Kommune har udnyttet potentialerne indenfor forebyggelse og "sund aldring" fuldt ud eller om effekten er ved at være nået.

Reformer på sundhedsområdet har omvendt betydet, at den gennemsnitlige debutalder for hvornår borgerne kommer i kontakt med hjemmesygeplejen er faldet fra 71,6 år i 2018 til 69,4 år i 2022. Borgerne debuterer med andre ord 2 år og 2 måneder tidligere.

Kilde: Hedensted Kommunes data

Fremtidens plejeområde

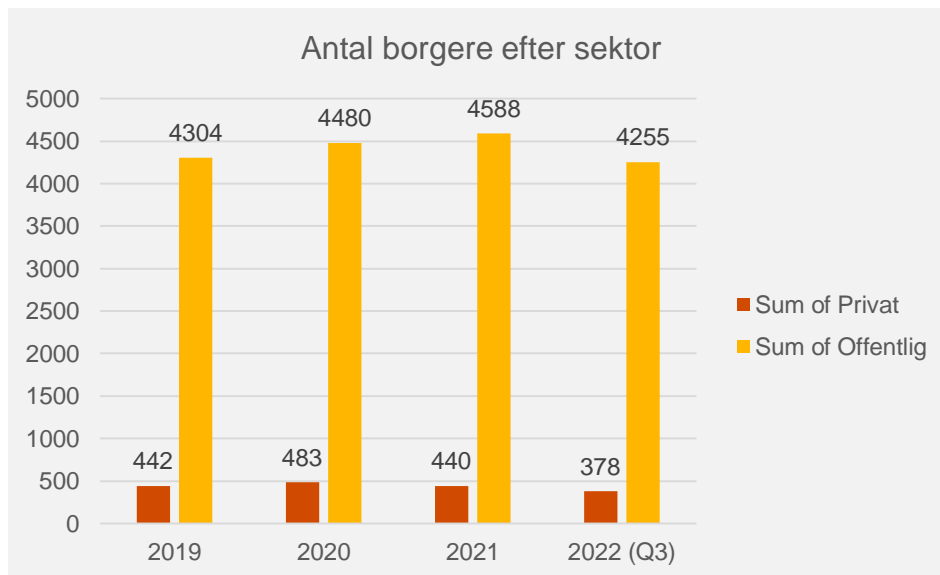
Kilde: Hedensted Kommunes data

Antal visitationer og visiterede borger

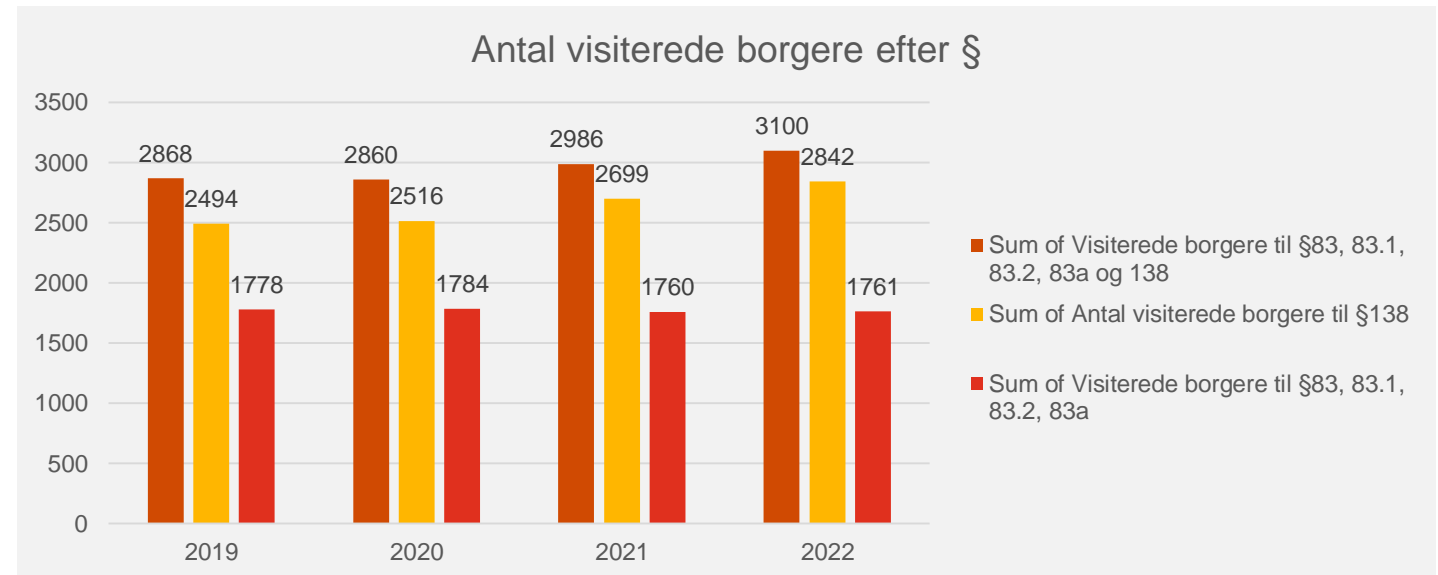
Hedensted Kommunes borgere vælger i overvejende grad kommunens pleje frem for private leverandør. Det betyder, at Hedensted Kommune skal gear kapaciteten til det stigende antal ældre.

Antallet af unikke visiterede borgere har været relativt konstant med en mindre årlig stigning over en 4 årig periode. Opgøres hjemmeplejen og sygeplejen hver for sig, ses det at antallet af borgere i hjemmeplejen er faldet med 17 borgere, i mens den er steget i sygeplejen med 348. Den udvikling kræver skarp visitation, tæt opfølgning og styring.

Hedensted Kommune må dog forvente at denne udvikling kommer under pres og vil stige i de kommende år, med det stigende antal ældre der kommer frem til 2045.

Kilde: Data fra Hedensted Kommune

Kilde: Data fra Hedensted Kommune

Borgere som både har hjemmepleje og sygepleje indgår både i søjlen med §83 og i søjlen med §138. De to søjler kan derfor ikke summeres til totalen

Stigende indkomster har betydning for synet på hjælp

Hedensted

Aldersgruppe	2011	2016	2021	Stigning i pct.
50-59 år	35.630 kr.	39.392 kr.	44.833 kr.	25,8 %
60 år og derover	36.655 kr.	37.895 kr.	41.904 kr.	14,3 %
50+	36.143 kr.	38.644 kr.	43.369 kr.	20,0 %
Lands gennemsnit 50+	39.950 kr.	42.898 kr.	48.065 kr.	20,3 %

Tabellen viser standardberegnet månedsfortjeneste

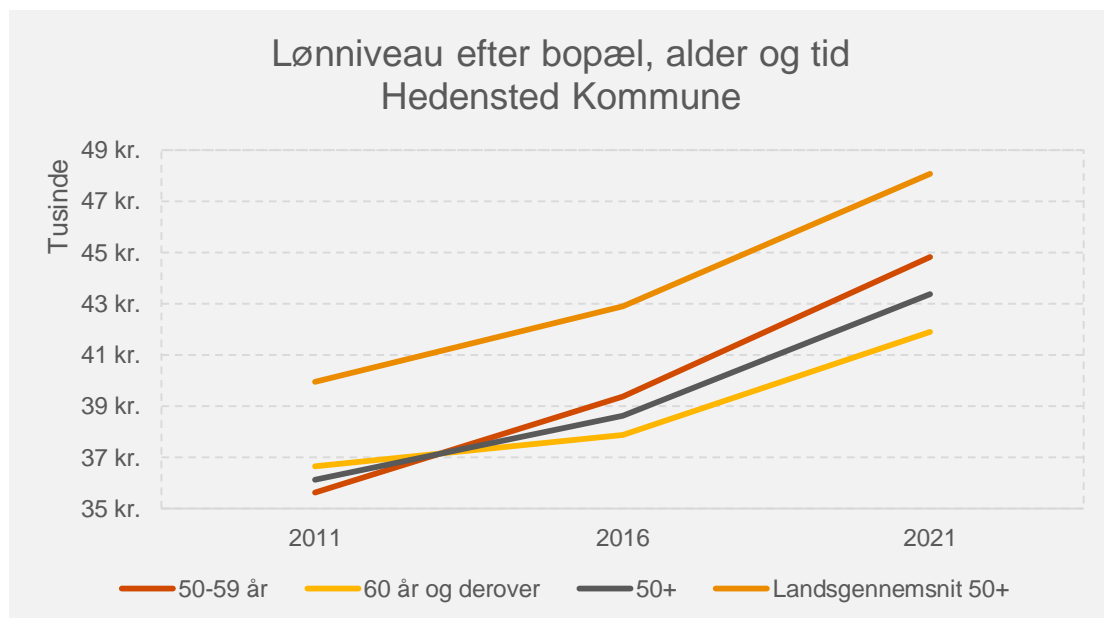
Kilde: Danmarks Statistik, LIGELB1

Obs: prisenhed ikke oplyst (faste priser/nominelle priser)

Det er relevant at se på udviklingen i borgernes indkomstniveau for at kunne vurdere, hvorvidt betalingsevnen vil kunne understøtte en kapacitetstilpasning på plejeområdet.

Vil det være økonomisk muligt for borgerne at betale en andel af omkostningerne til at løse en opgave eller købe fx private leverandører til at løse nogle opgaver? Det kunne fx være former for praktisk hjælp såsom tøjvask, rengøring og indkøb mv. hvor der er private leverandører på markedet.

Ser vi på lønniveauet blandt borgerne i alderen +50-årige i Hedensted Kommune ligger denne under landsgennemsnittet, men følger samme procentvise stigende udvikling. Hedensted Kommunes borgere har således umiddelbart økonomisk basis for at kunne håndtere en form for egenbetaling.

Det gode seniorliv (1)

Tabel 7 – Hvem vil du foretrække, træder til, hvis du får brug for hjælp til følgende?

	Kommunen	Familie og venner	Privat købt hjælp	Andre	Ved ikke
Træning/fysioterapi	80%	2%	7%	3%	8%
Personlig pleje	77%	6%	7%	1%	9%
Komme til læge (transport)	66%	16%	8%	4%	7%
Lettere rengøring	63%	12%	17%	2%	7%
Tungere rengøring	60%	6%	26%	2%	7%
Madlavning	46%	16%	19%	6%	13%
Tøjvask	41%	20%	21%	6%	11%
Transport til fritidsaktiviteter/besøg hos familie og venner mv.	29%	35%	18%	7%	11%
Indkøb	27%	35%	19%	9%	11%
Komme udendørs	26%	46%	7%	9%	13%
Pudse vinduer udvendigt	23%	7%	57%	5%	8%

Tabel 8 - Ville det være acceptabelt for dig, selv at være med til at betale en del af følgende?

	Ja	Ja, delvist	Nej	Ingen egenbetaling	Ved ikke
Pudsning af vinduer udvendigt	44%	33%	10%	6%	7%
Indkøb	30%	38%	16%	8%	8%
Tøjvask	26%	37%	19%	10%	8%
Transport til fritidsaktiviteter	25%	47%	13%	6%	8%
Madlavning	23%	38%	20%	9%	9%
Tungere rengøring	19%	39%	22%	14%	6%
At komme udendørs	18%	35%	25%	11%	10%
At komme til tandlæge	14%	31%	31%	18%	6%
Lettere rengøring	12%	34%	32%	16%	6%
At komme til læge (transport)	11%	27%	37%	20%	6%
Træning/fysioterapi	9%	30%	35%	19%	7%
Personlig pleje	8%	22%	38%	26%	6%

Hedensted Kommune gennemførte i 2018 en undersøgelse af hvilke forventninger til livet som senior, kommunens borgere mellem 45-55 årige havde. Undersøgelsen spurgte blandt andet ind til, hvem borgerne foretrækker der træder til, når de ikke længere kan klare sig selv og får brug for hjælp.

Undersøgelsen viser en klar tendens til, at borgerne foretrækker at få hjælp fra kommunen til såvel personlig pleje som praktisk hjælp. Familie og venner kan bruges i forbindelse med transport til sociale aktiviteter og indkøb samt til at komme udendørs. Private leverandører kan trækkes ind i forbindelse med praktisk bistand som fx rengøring. Men også her er ønsket overvejende, at få hjælpen fra kommunen.

Borgerne viser også vilje til delvist at betale for noget af den praktiske hjælp som fx Indkøb, pudsning af vinduer, tøjvask, madlavning, tungere rengøring etc.

Hvorimod der er en klar forventning om at der ikke er egenbetaling på personlig pleje, lettere rengøring, træning, at komme til læge etc.

Det gode seniorliv (2)

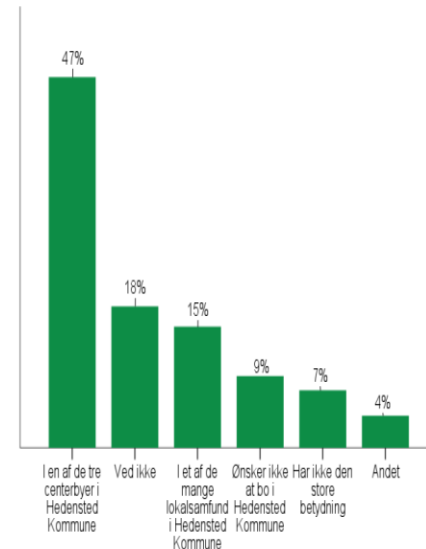
Hedensted Kommunes undersøgelse spurgte også ind til hvordan borgerne kunne forestille sig at bo når de blev ældre. Langt hovedparten – 67% ønskede at forblive i deres nuværende bolig eller eget hus/villa/sommerhus. Kun 4% kunne tænke sig at bo i fællesskaber med andre på samme alder (Figur 4).

Hvis borgerne ikke kan klare sig selv når de bliver ældre, foretrækker størsteparten (47%) at bo i en af de tre centerbyer i Hedensted Kommune (Figur 1). Der er imidlertid et stykke arbejde at gøre, i forhold til at give borgerne lyst til at bo i kommunens ældreboliger. Kun 20% kan forestille sig at bo dér mens 30% melder klart "nej tak" til det og hele 40% er i tvivl. Det kalder på en vurdering af om ældreboligerne er tidssvarende og godt nok markedsført overfor borgerne.

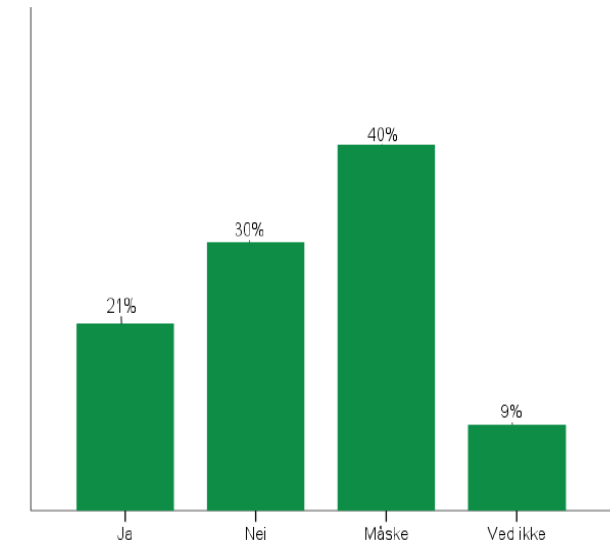
Figur 4 - Ønsket boligform

Figur 1 - Hvor vil du foretrække at bo, når du får mulighed for at gå på efterløn eller pension, men ikke kan klare dig selv?

Figur 6 - Kan du forestille dig at bo i kommunens ældreboliger?

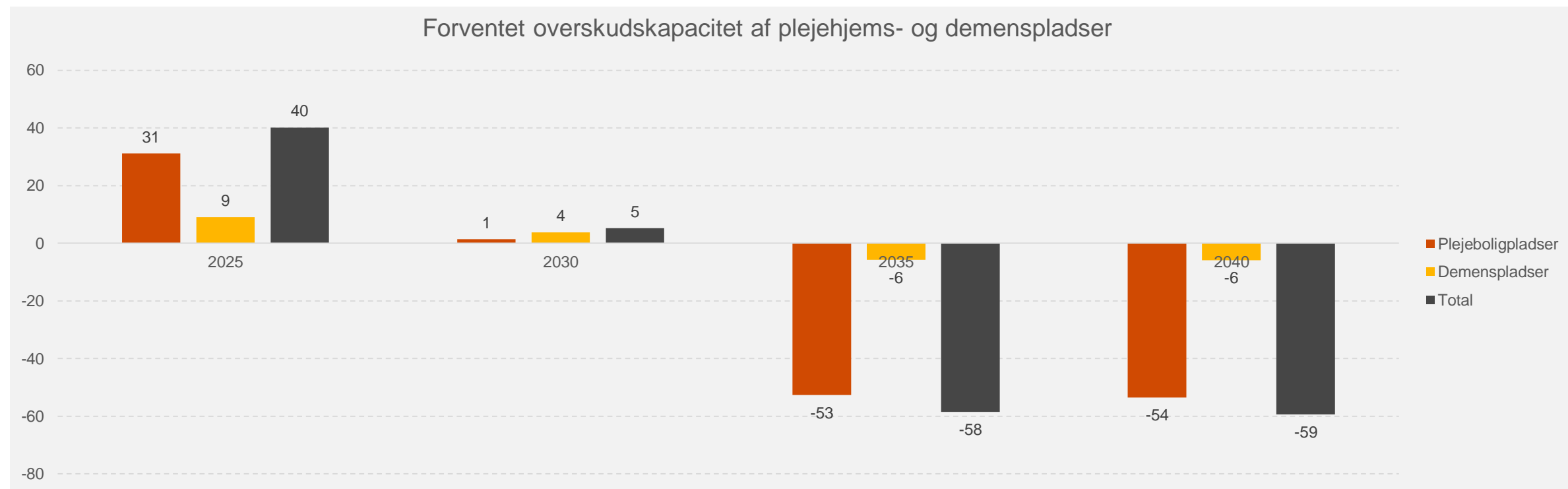

Forventet udvikling i plejehjemskapacitet

En fremskrivning af behovet for plejehjemspladser i lyset af den befolkningsudvikling blandt +80-årige som Hedensted Kommune står over for, afdækker den kapacitetsudfordring Hedensted Kommune står overfor på plejehjemsområdet fra 2025 og frem.

Lige nu og i nogle år frem er der overskudskapacitet. Som det ses af figuren falder overskudskapaciteten dog støt i takt med det stigende antal ældre og om få år tegner der sig en underskudskapacitet på omkring 60 pladser. Figuren er korrigeret for forventningerne til effekten af "sund aldring" i Hedensted Kommune og indeholder de pladser som det nye demensplejehjem tilvejebringer fra 2023.

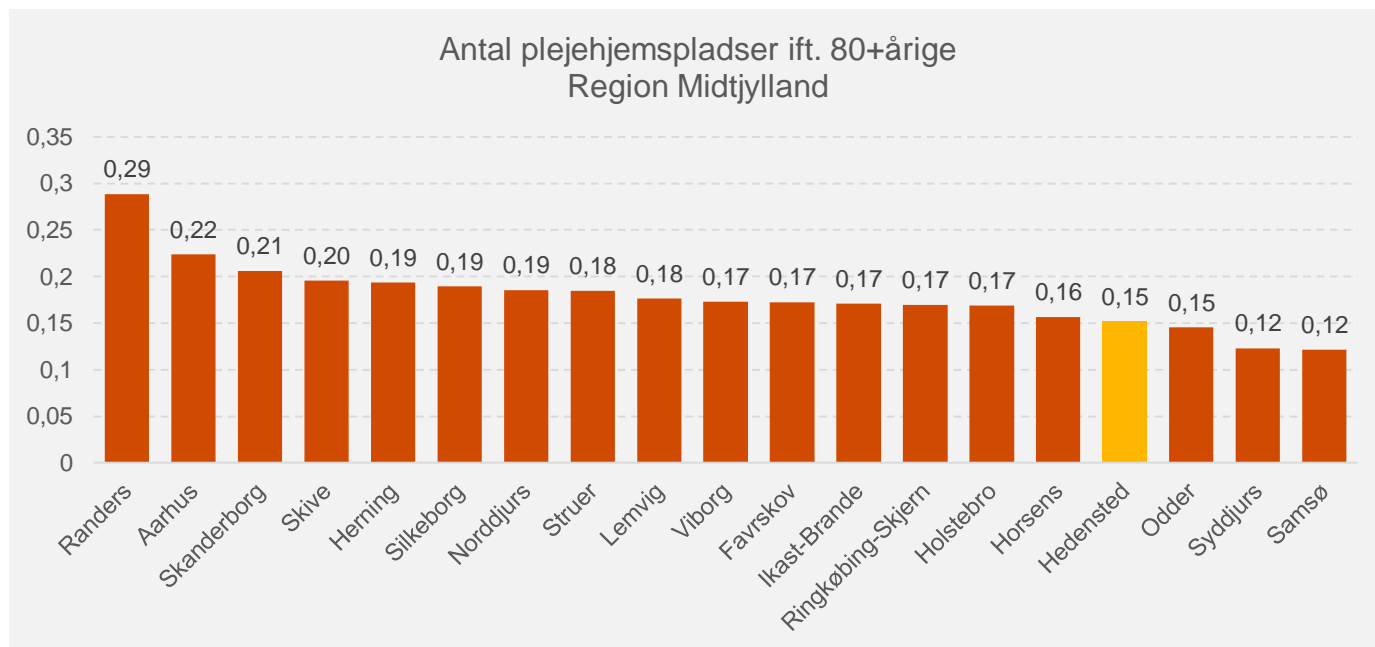
Sum of Forventet overskudskapacitet			
År	Plejehjemspladser	Demenspladser	Total
2025	31	9	40
2030	1	4	5
2035	-53	-6	-58
2040	-54	-6	-59

Antal plejehjemspladser ift. +80-årige (dækningsgrad)

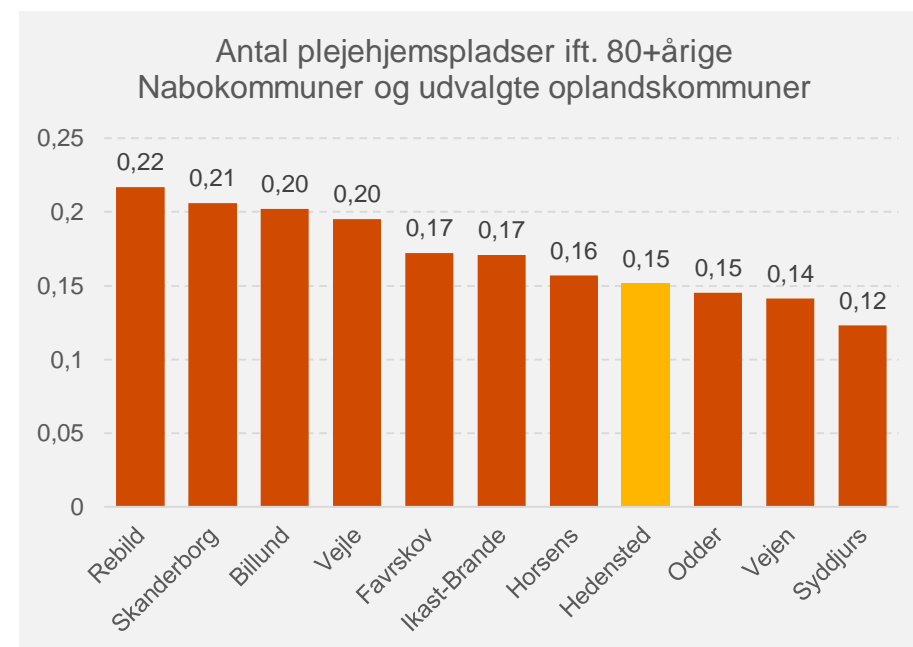
Hedensted Kommunes dækningsgrad ligger i den nederste femtedel sammenlignet med de andre kommuner i Region Midtjylland (19 i alt), og i den nederste tredje del hvis man sammenligner med nabokommunerne og udvalgte oplandskommuner (11 i alt). Dækningsgraden fortæller, hvor mange plejeboliger der er pr. 100 borgere over 80 år. Hvis dækningsgraden fx er 0,17, er der 17 plejeboliger pr. 100 borgere over 80 år.

Hedensted Kommunes dækningsgrad ligger imidlertid godt i forhold til det nuværende behov for plejehjemspladser. En højere dækningsgrad ville i den nuværende situation blot have medført øgede udgifter til tomgangsleje. I takt med at antallet af ældre stiger, vil dækningsgraden imidlertid falde for samtlige de kommuner der er sammenlignet med – under forudsætning af at der ikke opføres nye plejehjemspladser.

Gennemsnit: Nationalt: **0,17**, Region Midtjylland: **0,18**

Kilde: Ældresagens https://www.aeldresagen.dk/frivilligportalen/aktuelt/plejeboliger_daekningsgrad

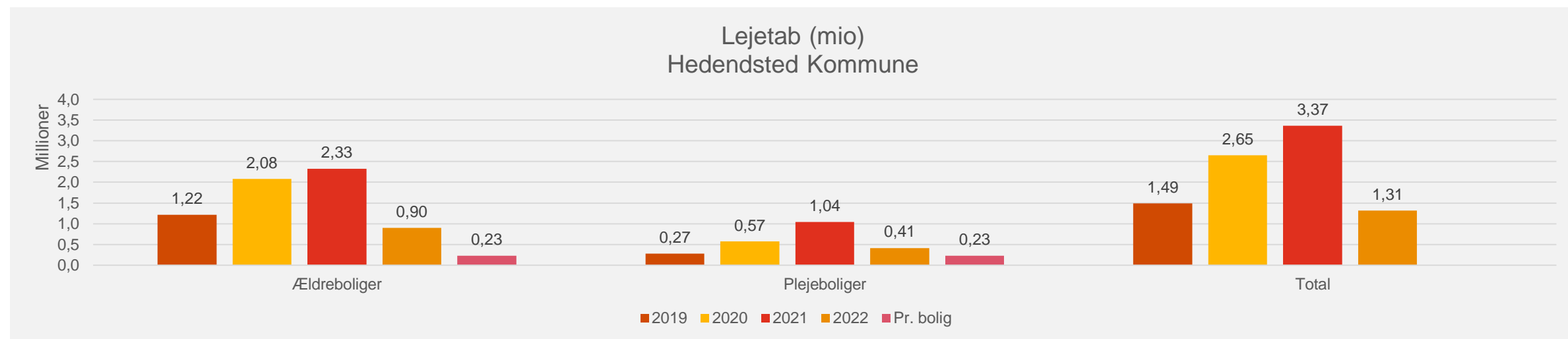

Tomgangsleje

Af de seneste fire regnskabsår var lejetabet størst i 2021 – og mindst i 2022. I perioden er tabet størst for ældreboliger, men hvis der justeres for antal boliger er tabet pr. ældrebolig 232.891 kr., mod et tab på 229.903 kr. pr. plejehjemsplads.

Som det fremgår af nedenstående tabel og diagram, er der et udsving i tomgangslejen i 2020 og 2021. Umiddelbart er tomgangslejen i 2022 faldet markant til at være lidt under 2019-niveauet for Ældreboliger og lidt over 2019-niveau for plejeboliger. Hedensted Kommune arbejder aktivt med at organisere sig effektivt omkring ud- og indflytninger, så lejetabet minimeres mest muligt. Det kan bl.a. handle om rammerne for håndtering af indbo, mens Skifteretten behandler boet.

Regnskabsår	2019	2020	2021	2022	Pr. bolig
Ældreboliger	1.216.978 kr.	2.078.910 kr.	2.325.196 kr.	899.852 kr.	232.891 kr.
Plejehjemspladser	274.730 kr.	569.337 kr.	1.040.283 kr.	414.684 kr.	229.903 kr.
Total	1.491.708 kr.	2.648.247 kr.	3.365.479 kr.	1.314.536 kr.	

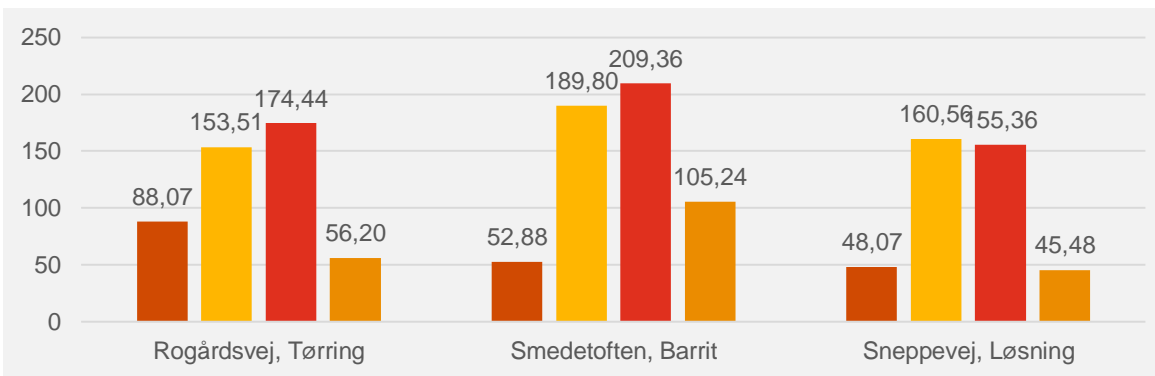
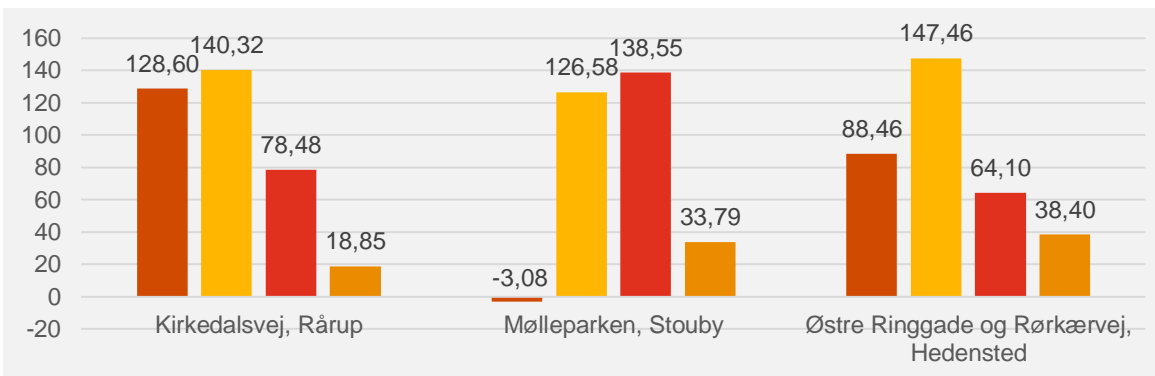
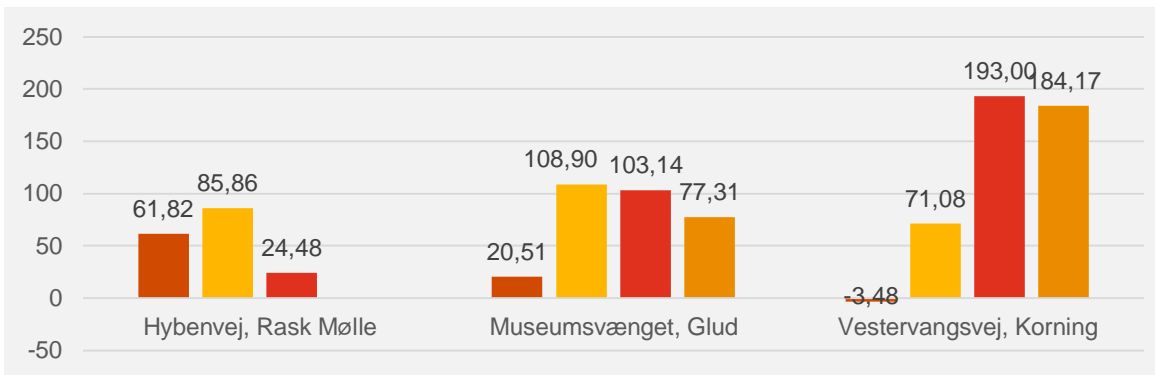
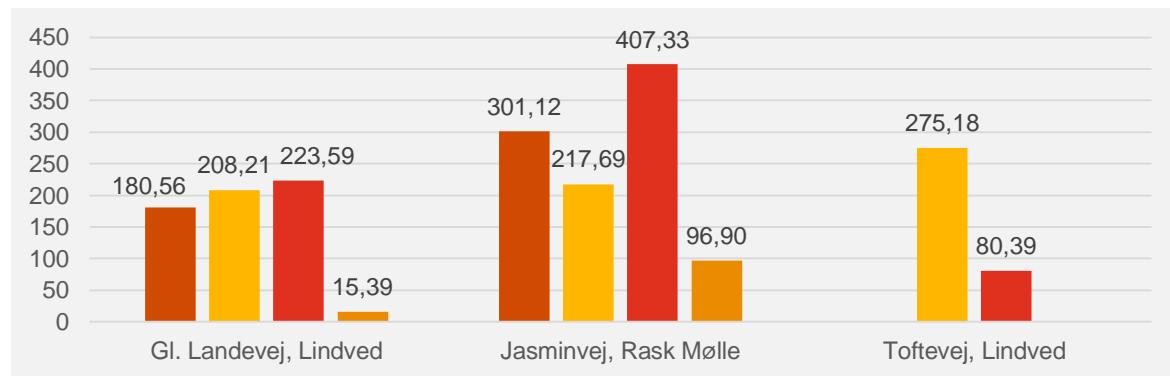

Tomgangsleje - Ældreboliger

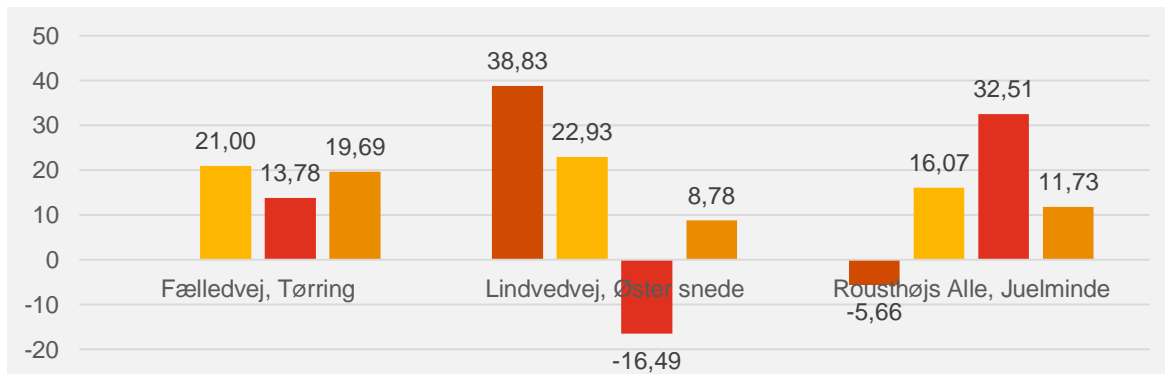
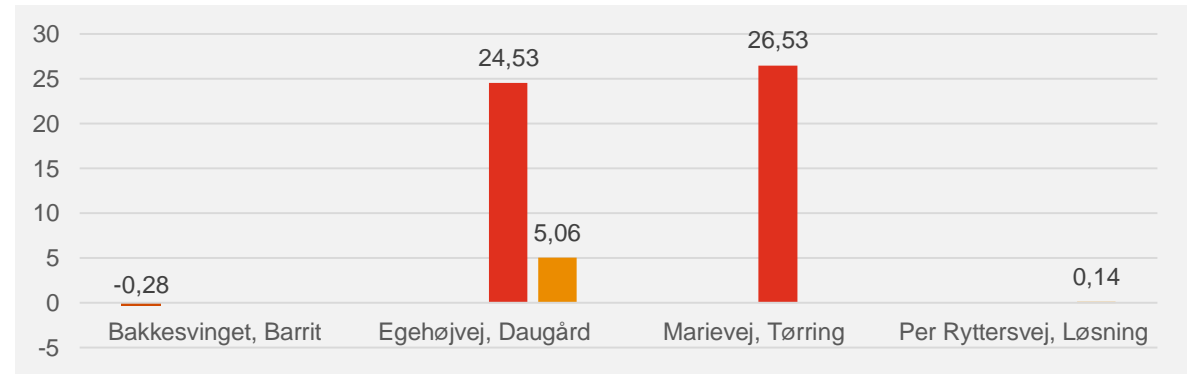
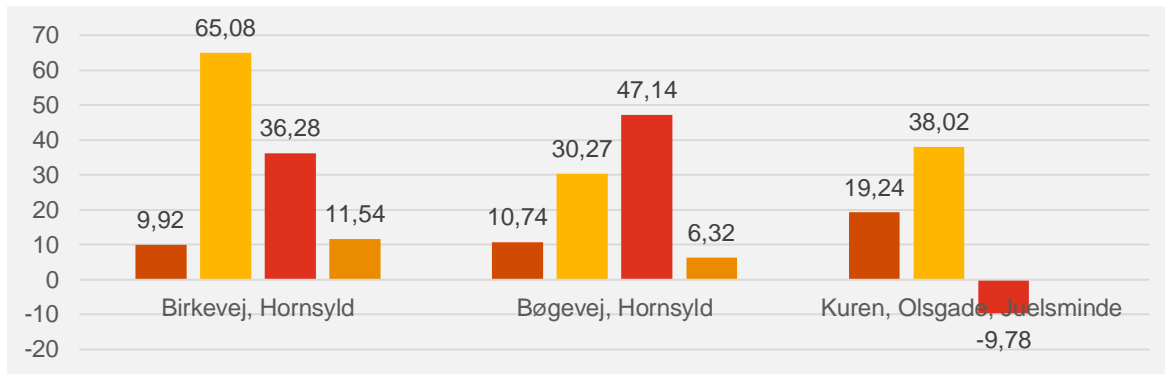
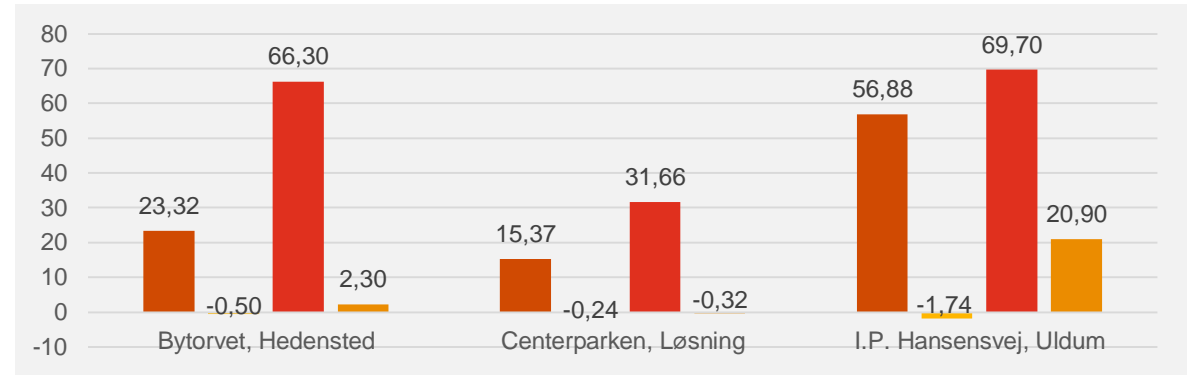
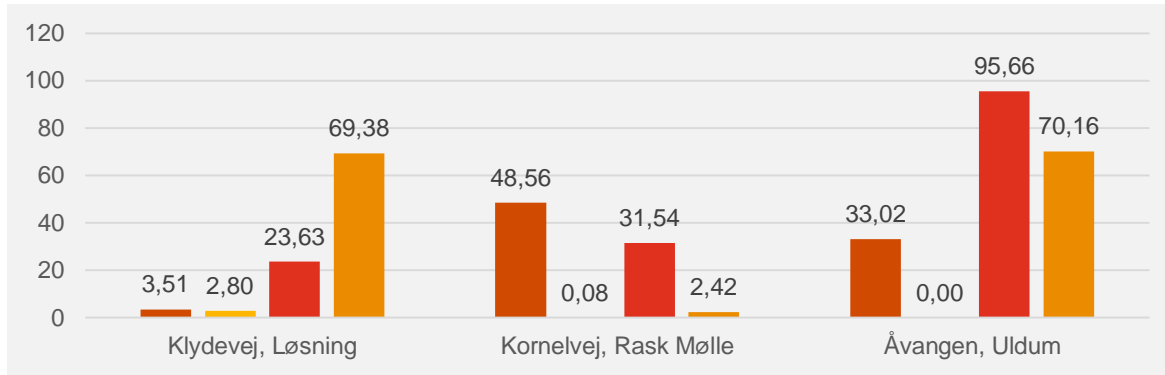
I lyset af signalerne fra Hedensted Kommunes undersøgelse "Det gode seniorliv" af hvorvidt borgerne kan forestille sig at bo i kommunens ældreboliger, drøftelser på workshops om hvorvidt kommunens ældreboliger er tilstrækkeligt attraktive og tidssvarende i forhold til fremtidens ældre samt det faktum, at omkostningerne til tomgangsleje har været størst i kommunens ældreboliger, har vi oplistet omkostningerne til tomgangsleje på hver enkelt ældrebolig bebyggelse. Diagrammerne tjener som inspiration til Hedensted Kommunes arbejde med at prioritere evt. reovering og/eller markedsføringsindsats. Der er indarbejdet tilsvarende diagrammer for Hedensted Kommunes Plejeboliger til brug for en tilsvarende vurdering.

Vi har i nærværende arbejde ikke vurderet de enkelte plejeboligbebyggelsers stand idet dette er kendte oplysninger for Hedensted Kommune i dag.

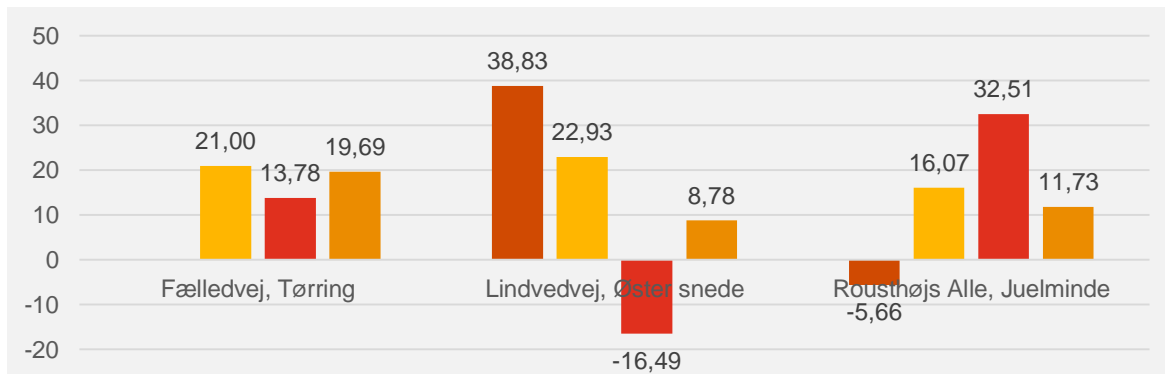
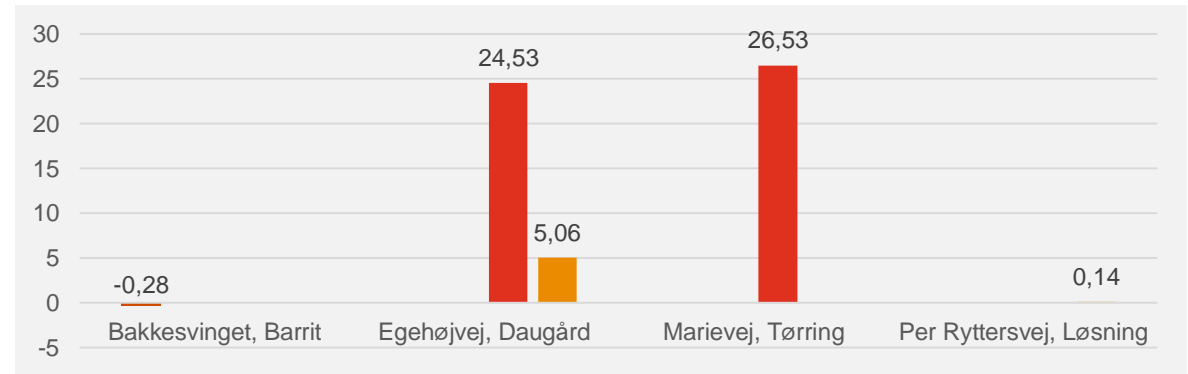
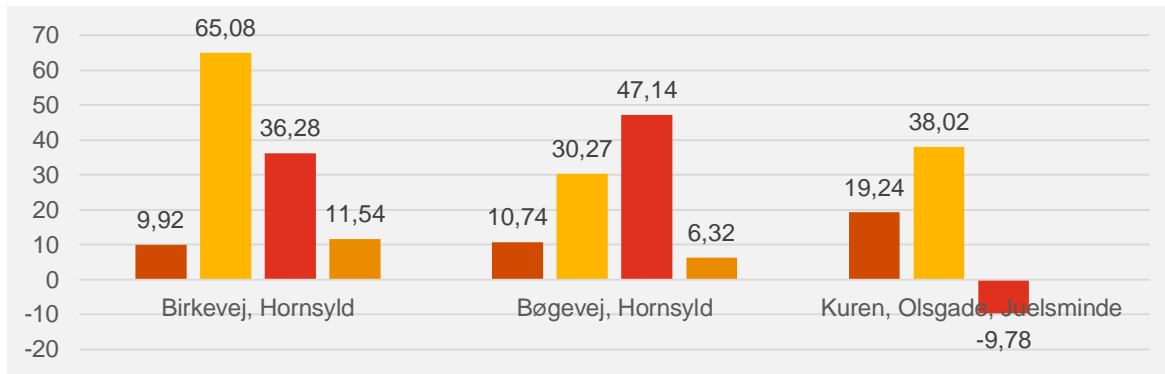
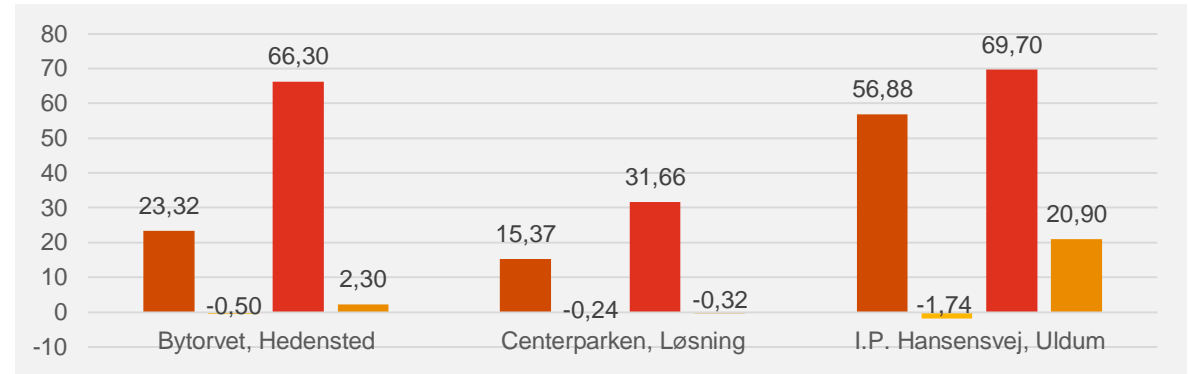
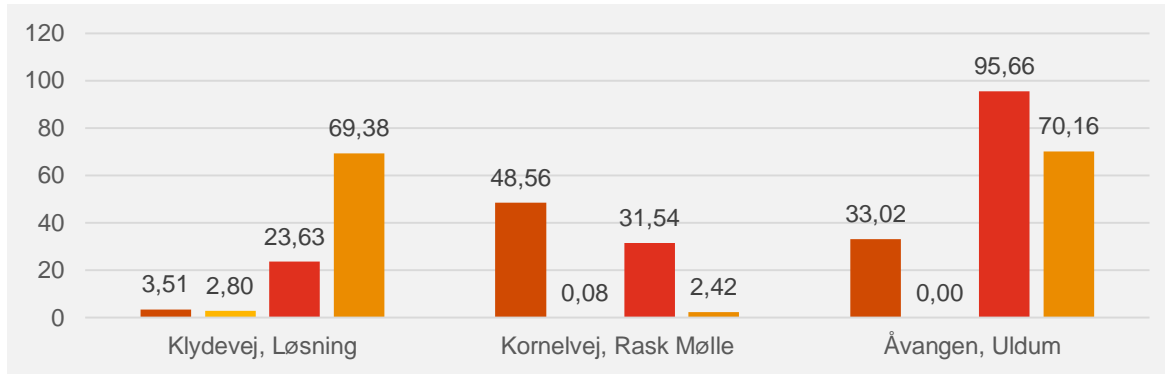
Det negative tal (= indtægt) skyldes periodiseringerne årene i mellem.

Tomgangsleje – Ældreboliger (fortsat)

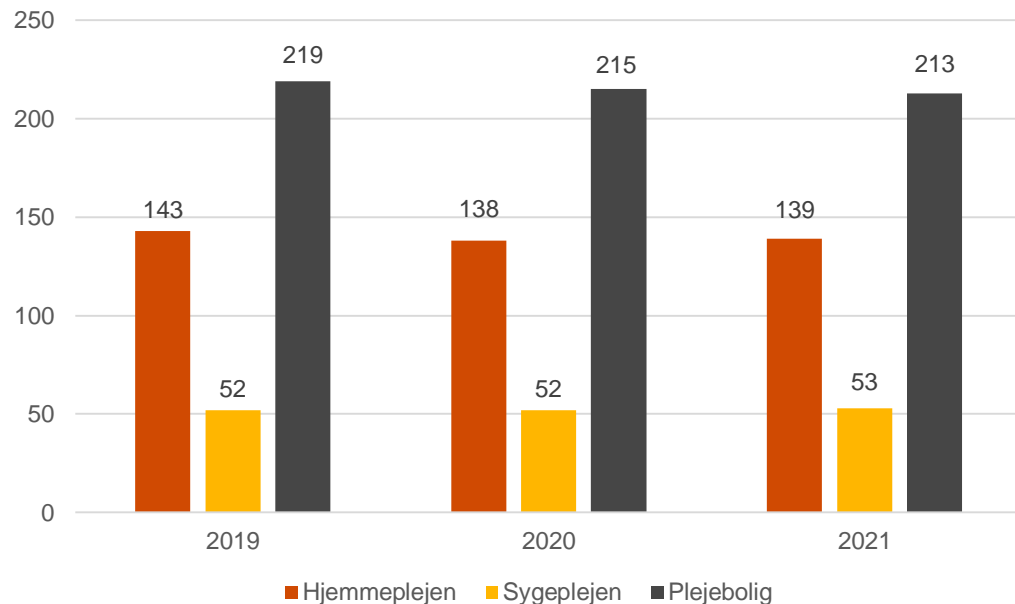

Tomgangsleje – Ældreboliger (fortsat)

Personale situationen

Udvikling antal ansatte

Helt central for at kunne løfte opgaverne på plejeområdet er, at der er tilstrækkeligt med personale tilstede. Generelt er det lykkedes Hedensted Kommune at fastholde medarbejdere bredt vurderet frem til 2021.

De enkelte søjler viser det samlede antal fuldtidsansatte incl. vikarer, tilkald og flexjobbere opgjort i årsværk fordelt på de tre kategorier. Anvendelsen af vikarer og tilkaldevikarer er relativt konstant og udgør i årsværk under 2 pct. af de enkelte fagområders antal fuldtidsansatte.

Sygefraværet har været relativt lavt og konstant i perioden. Det samme ses personaleomsætningen at være. Den ses ligeledes at være relativt lav og konstant med forskelle mellem anciennitet hos de ansatte.

Men også i Hedensted Kommune begynder opleves udfordringer med at tiltrække plejepersonale, særligt til områder der ikke bliver betjent af kollektiv trafik.

Den fremtidige rekrutteringssituation underbygger således behovet for at fastlægge en langsigtet plejestrategi hvor udviklingen af boliger, borgernes behov skal ses i tæt sammenhæng med hvorledes der kan rekrutteres det nødvendige antal medarbejdere.

Projektet – Nærhed i omsorg

Hedensted Kommune har igennem projekt "Nærhed i omsorg" skabt en række gode erfaringer med *medstyrende teams*. Projektet skruer op for inddragelse i og medbestemmelse på en række processer på plejeområdet. Projektet kaster positive effekter af sig for personalet og er dermed med til at sikre, at medarbejderne fortsat har lyst til at være tilknyttet plejeområdet i Hedensted Kommune.

Vi vurderer, at en udbredelse af initiativerne til hele plejeområdet vil have en positiv indvirkning på Hedensted Kommunes muligheder for at sikre tilstrækkelig med personalemæssig kapacitet til plejeområdet fremover.

Nedenstående boks viser i kort oversigt hvilke initiativer "Nærhed i omsorg" indeholder og hvilke effekter der efter implementering har kunne identificeres efter en intern evaluering.

Indhold

- Øget indflydelse på ruteplanlægning
- Smidige processer i arbejdsgange og planlægning
- Flexibel arbejdstidsplanlægning
- Inddragelse og ansvar
- Faglig, nærværende ledelse tæt på praksis
- Nærhed i små teams

Effekter

- ✓ Lavere sygefravær
- ✓ Større fremmøde procent
- ✓ Bedre fastholdelse
- ✓ Generel større trivsel

2

Input fra Workshops

Proces for fastlæggelse af temaer til strategien?

Udvalget for Social Omsorg, Seniorrådet samt gruppen af ledere på plejecentre, hjemme- og sygepleje og visitation har på workshops drøftet hvilke temaer, der er relevante for Hedensted Kommune for at understøtte fremtidige behov. Output af drøftelserne i udvalget blev båret videre til drøftelsen i Seniorrådet, og output af drøftelserne i udvalg og seniorråd blev båret videre til drøftelsen i gruppen af ledere.

Udvalget for Social Omsorg blev, som de eneste, indledningsvist bedt om at drøfte, hvilke "hjørneflag" udvalget ønskede at sætte for arbejdet med strategien. Hvad er vigtigt? Hvad skal med eller være fokus på? Hjørneflagene dannede rammen for de efterfølgende drøftelser af nedenstående hypotese og oplæg til temaer.

Hypotese: Borgerne vil gerne være længe i eget hjem, men så bliver de også mere plejkrævende når de får brug for hjælp hjemme og efterfølgende ophold på plejehjem. Det stiller krav til hjemme- og sygeplejens kapacitet samt boliger.

Hvordan skal kapacitetsbehovet dækkes?

- 1. Øget kapacitet i hjemme- og sygepleje gennem organisatoriske tilpasninger omkring implementering af medstyrende teams – erfaringer fra Nærhed i omsorg*
- 2. Tættere samarbejde mellem hjemme- og sygepleje samt plejehjem – synergier ved vagtdækning og kompetencer*
- 3. Øget brug af digitale hjælpemidler til personalet for at optimere planlægning og udførelsen af plejen*
- 4. Etablering af fx friplejehjem, ældre bofællesskaber eller andre typer bo-enheder,*
- 5. Fremtidige plejeenheders indretning, størrelse samt placering*
- 6. Øget brug af velfærdsteknologi til borgerne, forventet større modenhed hos nye generationer af ældre*
- 7. Øget brugerbetaling for leverancer fra private for at frigøre ressourcer til den kommunale pleje – købekraft er stigende sammen med mulighed for brug af forsikringsordninger!*
- 8. Regeringsgrundlaget arbejder med "frisættelse" af plejeområdet. Hvad kan allerede eller på sigt "frisættes" i Hedensted Kommune.*
- 9. Andre temaer?*

På de følgende slides er listet output fra de tre workshops. Output fra Udvalget for Social Omsorg er markeret med **RØD** skrift, Seniorrådet med **GRØN** skrift og gruppen af ledere med **BLÅ** skrift. Med **SORT** er til sidst PwCs noter fra workshoppen med gruppen af ledere.

Hvad er vigtigt for arbejdet og indholdet i en strategi?

Hvad er hjørneflagene for Udvalget for Social Omsorg - hvad *skal* med eller være fokus på?

- *Tryghed – sikkerhed for at der er tilbud og personale til borgerne*
- *Faglighed*
- *Plads til forskellighed, frit-valg, autonomi og selvbestemmelse*
- *Håndtering af ulighed – økonomisk stærke borgere*
- *Flere sociale kriterier for visitation*

Spørgsmål:

- *Geografi – hvad er nærhed og kan der være færre plejehjem mod sikring af faglighed og ressourcer?*
- *Hvordan sikre vi en agil strategi, der kan tilpasses over tid contra risiko for uklar retning?*
- *Serviceniveau – forventninger contra virkelighed (økonomi)*

Tema 1: Øget kapacitet i hjemme- og sygepleje

- gennem organisatoriske tilpasninger omkring implementering af medstyrende teams – erfaringer fra Nærhed i omsorg

Ja. Udbredelse af medstyrende teams på alle bo-enheder og hjemmeplejen indenfor den økonomiske ramme.

Ja. Fordel at plejen hurtigere kan omstruktureres hvor der er behov. Opgaven løses smartere og der bliver mulighed for at "veje" flere social kriterier ind, for visitationen er kun et øjebliksbillede.

- Ensrette planlægningen ude – SSH, SSA, SPL.
- Uenighed i sygeplejen visiterer og planlægge ens/sammen, men med respekt for forskelligheden på opgaven.
- Ja, men det er en begrænset øgning der er at hente. "Citronen er næsten presset".
- Ja der kan optimeres mere.
- Uhøstede effekter (sygepleje/hjemmepleje).
- Medarbejder indflydelse → Virker (kort og langsigtet) - vagtplaner, opgaveløsning, fleksibel vagtplan.

- Mere ensretning og planlægning.
- Udbrede kendskab i hele organisationen om effekter ved Nærhed i Omsorg.
- Uhøstede effekter at hente.
- Nærhed i Omsorg virker!

Tema 2: Tættere samarbejde mellem hjemme- og sygepleje samt plejehjem – synergier ved vagtdækning og kompetencer

Ja, fokus på faglige kompetencer til at kunne håndtere kompleksiteten, kan dog give risiko for faglige siloer

Tættere samarbejde med familie/frivillig. Kræver klare rammer for samarbejdet og den praktiske udførelse.

Accept af den aktuelle forsøgsordning omkring tværgående samarbejder, herunder vagtplanlægning.

- Større fællesskab – kendskab til hinanden
- "Fælles økonomi"?
- Lave "fælles" vikarkorps ... frivillig tilgang
- Ja, er undervejs.
- Afhængigt af geografi og enheds størrelse.
- Kompleksiteten i borgerforløbene gør, at der er behov for, at der ses på den faglige dækning over døgnet.
- Synlighed og gennemsigtighed mellem plejehjem / hjemmepleje / hjemmesygepleje i forhold til ledig kapacitet.
- Nære relationer blandt personale og ledere
- Små plejehjem:
 - Minus: Modsat fleksibilitet, både i opgaveløsning og vagtplan.
 - Plus: Nærhed
- Fremtidig plejebolig: Større men inddelt i mindre enheder (leve-bo-tanker).
 - Plus: Fleksible løsninger.
 - Plus: Økonomisk frihed.

Tema 2: Tættere samarbejde mellem hjemme- og sygepleje samt plejehjem – synergier ved vagtdækning og kompetencer - *forsat*

- Større og bedre vagtplanlægning hvis man arbejder tættere sammen, men kræver kendskab til hinanden.
- Det kræver en anden økonomi/budgetmodel med fælles økonomi for at undgå silo økonomisk tænkning der kan hindre nye måder at handle, arbejde og prøve ting af på.
- Fælles vikarkorps bør prøves af, der er gode erfaringer fra andre kommuner.
- Gennem geografi kan man lettere få noget ud af det med større enheder.
- Fokus på faglighed døgnet rundt – udfordring i dag med at borgere er mere plejekrævende – også om natten!
- Synlighed og gennemsigtighed er vigtigt for at kunne se den ledige kapacitet.
- Nære relationer mellem ledere og – smitter af på medarbejdere.
- Små plejehjem kan give en grad af fastlåsthed.
- Større plejehjem med 12 enheder ad gangen giver bedre økonomi.
- Mere samarbejde og dyrkelse af relationer.

Tema 3: Øget brug af digitale hjælpemidler til personalet

- for at optimere planlægning og udførelsen af plejen

Ja, der vil være oplæg fra administrationen jf. budgetaftale

God ide, men fokus for seniorrådet handlede primært om anvendelsen af velfærdsteknologi i et borgerperspektiv jf. tema punkt nr. 6.

- Telefoner, iPads/tablets til alle. Ikke forstyrrende med hjælp.
- Fx telefontid for centersygeplejen
- "Diktafoner"... / Vagtplan – KMD
- Ja, men det er en begrænset øgning der er at hente. "Citronen er næsten presset".
- Der er obs på myndighedsområdet og deres digitale muligheder.
- Ift. optimering af planlægning er der uudnyttet potentiale, da koder/kendskab/tilladelser ikke er på plads.
- Udførelse af plejen?
- Ikke til personale. Måske til pårørende: elektronisk info (virtuel receptionist).
- Løsninger til pårørende – digitale reception
- Sprog som udfordringer – app der læser op (GDPR udfordring da den løsning ikke er lovlig)
- Uudnyttet potentiale ved reduktion af koder, tilladelser mm. til systemer
- Give tilladelser tilbage til medarbejdere så arbejdsgange og processer bliver bedre
- Potentiale i at forny PC og telefoner i den konkrete visitationsmøde – i dag bruges papirer i mødet som taster i systemet hjemme igen. Der er ikke telefoner til visitatorer
- Implementer i bund med anvendelse af CURA og Cura App
- Giv tablets til alle udgående
- Drøftelse: Fast telefontider – dog ikke et ønske fra ledelsen

Tema 4: Etablering af fx Friplejehjem, ældre bofællesskaber

- eller andre typer bo-enheder

Ja, vi skal sikre, at kommunen gør sine tilbud attraktive, fx wellness, have, dyr etc. Vil vi tilbyde noget til dem der kan betale mere selv, fx særlige boligformer, herunder fokus på hvad de ældre selv efterspørger.

Bo-fællesskaber, egen lejlighed med fællesarealer kan være med til at forebygge plejebenhov. Ældreboliger skal være større for at være attraktive. Muligheder for etablering af plejehjem med "interessefællesskaber". Fordele og ulemper for etablering af friplejehjem. Fordelen handler om styrkelse af kapacitet og mulighed for renovering af eksisterende plejehjem (samt udvidelse af rehabiliteringsmuligheder i lyset af ny sundhedslovgivning). Ulemper ses i form af risiko for højere husleje og ulighed i plejen (fripleje giver mulighed for tilkøb).

- God idé med friplejehjem! Konkret Bøgely: Ombygge til højhus, Ægtefælleboliger
- Generelt flere ægtefælleboliger. "Alder-doms-hjem".
- Ja [til friplejehjem], når bygherren har noget på hjertet.
- Obs egen betaling på tilkøb, ikke basal pleje.
- Boligudviklingsstrategi med:
 - a. Segmentorientering
 - b. Passende størrelse og kvalitet
 - c. Integreret i samfundet
- Friplejehjem: Ja
- Olle Kalle tanken:
 - Socialt netværk
 - Forebygger ensomhed
 - Udskyde behov for kontakt til kommunen
- PwC noter – se senere fællesslide med opfølgning på tema 5.

Tema 5: Fremtidige plejeenheders indretning, størrelse, placering

Ingen bemærkninger jf. tema 4 om bo typer.

Fokus på fremtidig indretning og størrelse. Større plejehjem er væsentlige for at skabe tryghed og tilstrækkelig kvalificerede personale ressourcer. De små plejehjem vi har i dag bør ikke være der! Større plejehjem kan indrettes med mindre enheder. (kan være med til også at skabe nærhed – nærheden flytter med)

- Have individuelle profiler” på plejehjem. (Her tænkes at det også vil understøtte rekruttering).
- Lukning af de mindste plejehjem over tid, men meget obs på rekruttering. Økonomisk rentabelt er ikke altid bedst.
- Differentieret størrelser – hænger sammen med visitation.
- Tidssvarende i forhold til indretning og APV-mål.
- Behov for at der er plads til ægtefæller.
- I forhold til rekruttering bør de placeres, så der er mulighed for offentlig transport.
- Dialog med private bygherrer i forhold til størrelse og APV-forhold.
- Min. 2 rum af ”stor” størrelse – dog tilpasning i forhold til målgruppe (specialpladser).
- Integrering af bolig / plejebolig med dagtilbud (børn) → bygningskapacitet (Børkop).
- Personalinddragelse (måske overordnet...)
- Placering i centerbyer (min. 40-50 pl.)
- Skabelse af ”nærmiljø” omkring plejehjemmet: cafe, butikker, træning
- Placering: Færre – opmærksom på infrastruktur. Min. 40 pladser.

Tema 4 + 5: Fremtidens plejeboliger

- Ægtefælle boliger.
- Alderdomshjem /"Oldekolle".
- Der er arealer, der kan udnyttes på Bøgely.
- Oplever ikke rekrutteringsproblemer på de små plejehjem.
- Profilplejehjem kan give rekrutteringsmuligheder.
- Differentierede størrelser i boligerne.
- Ja til friplejehjem, hvis bygherre har hjertet med! Tilkøb en mulighed hvis ud over basis.
- Indretning i boliger – ægtefælleboliger.
- Husk at de skal være mulighed for offentlig transport når der ses på etablering – gælder både pårørende og medarbejdere.
- Fokus på fra kommunens side at bygherre/developer/arkitekt generelt bygger/tænker ældrevenligt på langt sigte – fx tænk over indretning af badeværelse.
- Byg klogt omkring store boliger, små og mellemstore i klynger for at skabe nærhed og samtidig effektiv hjemmepleje.
- Byg "Oldekoller" – udskyder debut til praktisk og personlig pleje.
- Overvej min. 40 pladser på plejehjem.

Tema 6: Øget brug af velfærdsteknologi

- forventet større modenhed hos nye generationer af ældre

Ja, udnytte fremtidige ældres teknologiske og digitale modenhed.

Det er den vej vi skal, men opmærksomme på værdighed, modenhed, det er ikke alle der kan og teknologien skal virke. Det skaber frihed for dem der ikke nødvendigvis vil have megen personale indenfor dørene. Øg de ældres digitale kompetencer gennem undervisning/datastuer. Lad dem der kan aflaste plejeområdet via de digitale løsninger gøre det. Opmærksom på balancen mellem digital og fysisk kontakt.

- Ja! Obs ensomhed / obs brugervenlighed
- Obs hvor hjælp kan ændres fra 2 til 1 ved brug af hjælpemidler.
- Øg fokus.
- JA!
- Indkøb-, læge-, hjemmepleje / sygepleje – apps
- Her og nu: ikke så aktuelt
- Fremtid: Vigtigt fokus. BB + pårørende indflydelse bliver mere og mere naturligt med fremtidige generationer
- God ide at bruge teknologierne
- Fokus på at nogen i dag ikke er særligt digitalt modne
- Brug vende madrasser
- Forebyggelses fokus via teknologi – tryk sår, indkøb, læge
- Apps: Aflys min hjemmepleje, bestil rengøring – giver effekt da der er mange forgæves besøg/låst dør da borger er væk

Tema 7: Øget brugerbetaling for leverancer fra private for at frigøre ressourcer til den kommunale pleje

- købekraft er stigende sammen med mulighed for brug af forsikringsordninger

Nej, Begrebet øget brugerbetaling er ikke en vej at gå, men fokus på serviceniveau ifht. antal stigende ældre.

Det kan man godt, men det er i udgangspunktet ikke seniorrådets opgave at have holdning til ... men de faktiske forhold viser at flere og flere betaler for mere selv.

- Ens minimumsniveau. Ok med tilkøb over.
- Ja til muligheden for tilkøb:
 - obs dilemma ift. ressourceforbrug
 - Ekstra hjælp contra basisydelse, hvad vægter mest?

- Ok med øget brugerbetaling
- ↓ Service-niveauet

- Tydelighed fra politisk side
- Synlighed
- Ansvarlighed
- Obs. sognegårdspolitik

Fremtid:

- Rengøring er ikke en kommunal opgave.
- Mere og mere privatiseres.
- Spændende tankegang med forsikring.

- Rengøring i fremtiden er måske ikke kommunal opgave
- Ja det er nødvendigt!
- Husk ens tilbud når serviceniveau sænkes!
- Der skal være en overgangsordning hvis man ændre på praktisk hjælp – vigtigt med politisk opbakning, så det ikke er fronten der skal forklare!

Tema 8: ”Frisættelse af plejeområdet

- hvad kan allerede eller på sigt ”frisættes” i Hedensted Kommune?

Ja – oplæg på vej fra administrationen

Gør hvad vi kan, gerne inspireret af Viborg Kommunes frikommune forsøg. Tilfredshed er vigtigst for fastholdelse og rekruttering.

- Hvad tænkes der med ordet ”frisættelse”? Tillid!
- ”Måske visitering ude” – tidsafgrænsning/dialog.
- God idé – der er behov for ”frisætning” af lovgivning.
- Økonomi, tillid, selvbestemmelse.
- Vi er ret uvidende.
- Kunne være i forhold til sagsbehandling. Tættere på praksis. Dokumentationskrav.
- Rengøring (ligesom tøjvask i dag. Både plejehjem og hjemmepleje.
- Mad og madudbringning (borgere i eget hjem). Ønsker fortsat køkkener på plejehjem.
- Ikke kommunalt ansvar med kørsel.
- Lukke daghjem → udbygge frivillighed i nærmiljø/foreningsliv (frigive ressourcer).
- Spørg til behovet i stedet for visiteret ret/krav er det styrende.
- Man oplever ved besøg hos Middelfart og Viborg kommuner, at medarbejdere ikke rigtigt ved hvad frisættelse er selvom de er ”frikommuner”.
- Vi skal finde ud af i Hedensted Kommune, hvad det betyder i praksis, før vi kan gøre det.

Tema 9: Andre temaer?

- Obs. på mulig ansættelse af andre faggrupper
- Prøve-handlinger – mod til at turde tænke nyt og prøve nyt af.
- Obs lovning

Steder at starte:

- Alt lykkes kun hvis medarbejdere vil gå gennem ild og vand for arbejdspladsen.
 - Hvad kan vi gøre der?

Nyt tema: Rekruttering og fastholdelse – det kalder vi Tiltrækning og tilknytning

3

Anbefalinger

Anbefalinger – boligkapacitet (1)

Et gennemgående tema i drøftelserne på workshopsene var, at fremtidens ældre bliver stadig mere individualiserede og at fremtidens plejeområde skal kunne sikre et fælles udgangspunkt med plads til den ulighed i målgruppen, som tegner sig.

At understøtte, at borgerne får et plejetilbud, der er attraktivt for dem, samtidig med at det er bæredygtigt for Hedensted Kommune kan have forskellige nuancer. For hver gang Hedensted Kommune skaber et tilbud til en målgruppe kan dette lette denne målgruppes fremtidige pres på plejehjem / hjemmepleje / hjemmesygepleje kapaciteten. Derfor handler nedenstående anbefalinger om forskellige muligheder for at arbejde med at udvide kapaciteten indenfor Hedensted Kommunes plejeområde.

- **Plejhjemspladser** – Hedensted Kommune har de seneste år oplevet en stigning i niveauet for tomgangsleje på plejhjemspladser. Ifølge Hedensted Kommune handler udsvinget om, at man har været tilbageholdende med at flytte borgere ind på plejehjem under Corona-pandemien på grund af smitterisiko. Analysen af tomgangsleje i plejhjemspladser viser imidlertid, at total omkostningerne til tomgangsleje i 2022 fortsat ligger noget over 2019 niveau (før Corona-niveau). Fire ud af ti plejehjem har omkostninger til tomgangsleje der ligger under 2019 niveau. Fire andre plejehjem ligger markant over 2019 niveauet for tomgangsleje. **PwC anbefaler, at Hedensted Kommune undersøger mulighederne for at optimere ud- og indflytning på kommunens plejehjem og implementerer en ensartet tilgang på tværs af plejhjemmene ud fra princippet om, at ”mange-bække små” bidrager til optimal anvendelse af den nuværende plejhjemskapacitet.** Vi ved, at Hedensted Kommune har fokus herpå og adgang til erfaringer fra andre kommuner om hvordan opgaven kan håndteres.

Hedensted Kommune kan også vurdere mulighederne for, i det omfang plejecentret er fuldt normeret, at en del af plejepersonalet er tilknyttet plejhjemmet fleksibelt - det vil sige, at når en ældre beboer dør, så flyttes personale til fx hjemmeplejen og hjælper til der. Når pladsen genbesættes kommer ressourcen tilbage. Det sikrer en bedre udnyttelse af normeringen i tomgangsperioden. En forudsætning for en sådan tilgang er, at styringsmodellen på plejeområdet understøtter tværgående samarbejde fremfor suboptimering på de enkelte plejehjem.

Anbefalinger – boligkapacitet (2)

- **Ældreboliger** – Hedensted Kommunes ældreboliger italesættes på workshopsene som for små og utidssvarende. Hedensted Kommune har de seneste år oplevet en stigning i niveauet for tomgangsleje. Analysen af tomgangsleje i ældreboliger viser imidlertid, at total omkostningerne til tomgangsleje i 2022 er faldet til under 2019 niveau (før Corona-niveau). Faldet i tomgangsleje på ældreboliger i 2022 handler ifølge Hedensted Kommune om, at kommunen på dispensation er begyndt at leje ældreboligerne ud på almindelige lejevilkår til fx ukrainere. Det betyder, at når de på et tidspunkt flytter igen, så forventes niveauet for tomgangsleje at stige igen.

Der er dog en række bebyggelser, som også i dag har omkostninger til tomgangsleje over 2019 niveau. **PwC anbefaler, at Hedensted Kommune analyserer, hvorfor disse ældrebolig bebyggelser fortsat oppebærer det aktuelle niveau for tomgangsleje samt hvilke muligheder der er for at reovere, om-mærke, markedsføre, nedlægge boligerne – alt efter hvad analysen viser, der er baggrunden for tomgangslejen.**

Ældreboliger kan være første skridt på vej mod en egentlig plejehjemsplads, eller måske udgøre den sidste bolig for ældre der kan klare sig selv kognitivt, men har brug for omfattende hjemme-/sygepleje. Ældreboliger kan, med en central placering fx tæt på et plejehjem, reducere den tid hjemme- og sygeplejen bruger på transport. Hedensted Kommune kan også overveje, at lade ældreboliger, der ligger tæt på et plejehjem, betjenes af personale fra plejehjemmet. Det vil minimere transport tiden og dermed omkostninger til plejen.

Vi kan forstå, at Hedensted Kommune for nyligt har organiseret sig således, at arbejdet omkring de almene ældreboliger fremadrettet løftes sammen med Hedensted Kommunes administrative arbejde omkring almen boligområdet i øvrigt, med henblik på at samle kompetencerne og sikre sammenhæng til Hedensted Kommunes bosætningsstrategi "Bosætning i balance".

Anbefalinger - boligkapacitet (3)

- **Friplejehjem** – En borgergruppe har arbejdet for, at der skal etableres et friplejehjem i Løsning-området. I lyset af det skitserede pres på antallet af plejehjemspladser i 2030, virker etableringen af et friplejehjem som en oplagt mulighed for at løse kapacitetsproblemet. En gennemgående drøftelse på workshopsene var, den forskel der er på Hedensted Kommunes borgere og som altid har været der. Nogle lever et meget ressourcestærkt, meget selvhjulpent og finansielt stærkt liv. Andre knap så meget.

Et friplejehjem vil betyde, at Hedensted Kommune får et plejehjemstilbud til borgere, der kan og gerne vil have mulighed for flere tilkøb, udover basis-plejen. Et friplejehjem kan dermed adressere bevidstheden om, at fremtidens plejeområde skal kunne rumme den individualisering, forskel og ulighed, der er også i dag er blandt Hedensted Kommunes borgere.

Hvis Hedensted Kommune vælger at arbejde for etablering af et Friplejehjem, **anbefaler PwC, at Hedensted Kommune blandt andet stiller krav til bygherre og driftsleverandør om, at der etableres et friplejehjem med en størrelse, der kan håndtere den manglende kapacitet og at driftsoverenskomsten sikrer, at friplejehjemmet kan håndtere alle typer af plejekrævende borger.**

Hedensted Kommune skal stille dette krav for sikre at:

- 1) der er tilstrækkelig kapacitet til rådighed i forhold til behovet,
- 2) friplejehjemmet har en størrelse, så der er sammenlignelige driftsvilkår i forhold til kommunens egne store plejehjem
- 3) alle borgere kan rummes i hele perioden de opholder sig på friplejehjemmet, så det sikres, at leverandøren kan løfte opgaven indenfor samme økonomiske ramme som kommunens plejehjem har til rådighed
- 4) friplejehjemmet er økonomisk og personalemæssigt effektivt og bæredygtigt, i forhold til at kunne tiltrække og fastholde arbejdskraft, håndtere ferier, sygdom, barsler med videre

Anbefalinger - boligkapacitet (4)

- **Bofællesskaber a la Lykkehåb** – Hedensted Kommune har givet byggetilladelse til opførelsen af 56 seniorboliger i bofællesskabet Lykkehåb. Boligerne er indrettet med tanke på at kunne blive gammel i eget hjem og forventes aktuelt, at stå klar til indflytning i 2026-2027. Målgruppen er 55 år og op efter. Vi kalkulerer derfor ikke med, at bofællesskabet umiddelbart afhjælper det skitserede pres på antallet af plejehjemspladser fra 2030 og frem. Bofællesskabet kan imidlertid ses som et supplement til de eksisterende ældreboliger og kan dermed på langt sigt, være med til at tage af for et pres for plejehjemsbyggeri udover det estimerede. **Lykkehåb eller etablering af lignende bofællesskaber kan forstærke udfordringerne med tomgang i de eksisterende ældreboliger. PwC anbefaler, at Hedensted Kommune følger udviklingen og benytter anledningen til at forholde sig til hvad der skal ske i kommunens eksisterende ældreboliger (se tidligere anbefaling), alt efter hvad der viser sig at være løsningen på en eventuel voksende tomgangsproblematik.**

Bofællesskaber som Lykkehåb må forventes at have en positiv effekt på behovet for især praktisk bistand i hjemmeplejen. Beboerne vil formentlig i højere grad hjælpe hinanden med praktiske gøremål efterhånden som behovet opstår og dermed udskyde tidspunktet for, hvornår der eventuelt bliver brug for at tilkøbe privat praktisk hjælp eller bede hjemmepleje om det. Efterspørgslen på personlige pleje må forventes at være uændret.

Selvom undersøgelsen af "Det gode seniorliv" ikke umiddelbart peger på, at Hedensted Kommunes borgere ønsker at bo i bofællesskaber, understreger Seniorrådet, at den aldersmæssige målgruppe undersøgelsen står på har betydning for resultatet. *"Man bliver klogere med alderen, på hvad man har brug for"* – med andre ord; bofællesskaber er også en interessant boform for ældre og kan med fordel indgå i en fremadrettet strategi hvor dette understøttes.

Anbefalinger – andre faktorer af betydning for kapaciteten (1)

- **Privat byggeri** – I lyset af, at Hedensted Kommunes borger – i undersøgelsen "Det gode Seniorliv" - alt overvejende foretrækker, at blive i eget hjem når de bliver gamle, kan **Hedensted Kommune overveje, om man i forbindelse med byggetilladelse til nybyggeri/udviklingsprojekter vil stille krav om, at byggeriet skal indrettes med øje for at borgerne kan blive i egen bolig.** Det handler blandt andet om badeværelsets størrelse, dørenes brede og niveaufri adgang til boligen (lovkrav ved nybyggeri). En fremtidssikret indretning af boligen øger mulighederne for at borger kan blive i eget hjem med hjælpemidler. Samtidig kan det give bedre arbejdsmiljøforhold for plejepersonalet i forbindelse med eksempelvis hjælp til bad. PwC anerkender, at dette tiltag kan være vanskelig at handle på.
- **Sundhedsreformer** - Fremskrivningen af det fremtidige behov for plejehjemskapacitet tager ikke højde for konsekvenserne af eventuelt kommende sundhedsreformer, der udskriver flere borgere hurtigere fra sygehusene. **PwC anbefaler derfor, at Hedensted Kommune kontinuerligt er opmærksom på udskrivningsprocedurerne, med henblik på at kunne tilpasse vurderingen af behovet for akut-, rehabiliterings- og plejehjemspladser og med fordel kan indgå i løbende tæt dialog med sygehuse og almenpraksis for at sikre et tæt koordinerende samarbejde.**

Anbefalinger – andre faktorer af betydning for kapaciteten (2)

- **Rehabilitering** – ”Sund aldring” betyder ikke at borgerne bliver ved med at være sunde. Når borgerne kommer dertil, at de får brug for hjælp, vil de som oftest være funktionelt meget dårlige og har ofte have multiple samtidige sygdomsforløb. Hedensted Kommune tilbyder allerede i dag akut- og rehabiliteringspladser til borgerne. Den indsats skal Hedensted Kommune fortsætte med i uformindsket styrke, da den bidrager til at borgerne forbliver selvhjulpne længst muligt. **PwC anbefaler, at Hedensted Kommune udvider kapaciteten af akut- og rehabiliteringspladser i takt med den skitserede befolkningsfremskrivning, med henblik på at kunne følge med til det behov der forventes at komme, alene som følge af at antallet af ældre stiger.** En udvidelse af kapaciteten til akut- og rehabiliteringspladser kan oplagt tænkes sammen med en eventuel omstrukturering af plejehjemskapaciteten. Hedensted Kommune skal dog være opmærksom på ikke blot at konvertere plejehjemspladser til akut- og rehabiliteringspladser, da det vil presse plejehjemskapaciteten udover det fremskrevne. En konvertering af eksisterende plejehjemspladser til akut- og rehabiliteringspladser, skal følges af et tilsvarende antal nyopførte plejehjemspladser.
- **Flyttebalance** - Hedensted Kommune har i dag 49 borgere bosiddende på plejehjem udenfor kommunen. Tilsvarende bor 42 borgere fra andre kommuner på Hedensted Kommunes plejehjem. Der er således nogenlunde balance mellem ind- og udflytninger for nuværende. Årsagerne til at vælge et plejehjem i en anden kommune er mange. Pårørendes bopæl, ønsket om at bo i nye lækre faciliteter kan være eksempler. Det skitserede behov for plejehjemspladser baserer sig på Hedensted Kommunes egne borgere. **PwC anbefaler derfor, at Hedensted Kommune en gang om året opgør flyttebalancen, med henblik på at observere eventuelle ændringer i flyttemønstre blandt ældre borgere, der påvirker behovet for plejehjemspladser.**

Anbefalinger – andre faktorer af betydning for kapaciteten (3)

- **Opholdsvarighed** - I forbindelse med vurderingen af kapacitetsbehovet på plejeområdet er det relevant at holde sig opholdsvarigheden pr. borger på plejehjem for øje. Væsentlige faktorer der påvirker opholdsvarigheden er helbredstilstand og alder. Ved opførelse af nye plejehjemspladser skal Hedensted Kommune forberede sig på, at der vil være overskudskapacitet i en periode, indtil den demografiske udvikling har fyldt den nye kapacitet ud. **PwC anbefaler en succesiv ibrugtagning og at Hedensted Kommune afstår fra at sænke visitationskriterierne for at imødegå omkostninger til tomgangsleje på den korte bane, da det vil medføre en længere opholdsvarighed pr. borger og at kapaciteten dermed "sander til" og ikke vil være tilstrækkelig til den skitserede underkapacitet.**
- **Sociale visitationskriterier** - På workshopsene blev mulighederne for at bruge flere "sociale kriterier" i visitationen drøftet. Det kunne være muligheden for at tilbyde en plejehjemsplads til den ensomme enkemand der modtager massiv hjemme-/sygepleje. Den praktiske erfaring fra hverdagen tilsiger, at han stille, men støt, vil få markant ringere livskvalitet med mindre indsatsen ændres. **PwC anbefaler, at Hedensted Kommune, i det omfang der arbejdes videre med inddragelse af "sociale kriterier" i visitationen, estimerer omfanget af borgere der vil blive omfattet heraf, da det vil øge behovet for plejehjemspladser udover det estimerede.**

Anbefalinger – andre faktorer af betydning for kapaciteten (4)

- **Nærhed** - Hedensted Kommunes plejehjem er placeret geografisk meget decentralt og der er mange mindre plejehjem. På workshopsene blev begrebet "nærhed" drøftet. Kan større plejehjem tilbyde nærhed? Erfaringer viser, at større plejehjem godt kan indrettes, så oplevelsen af nærhed "flytter med ind" i borgerens nye tilværelse. Det handler blandt andet om indretning i mindre fysiske enheder og lokalisering ved kollektiv trafik så pårørende og personale har let adgang til at komme til og fra plejehjemmene. **PwC anbefaler, at Hedensted Kommune, i takt med at rekrutteringsudfordringerne slår igennem, med fordel kan vurdere mulighederne for at udbygge og renovere plejehjemmene i de tre centerbyer og mulighederne for at reducere kapaciteten decentralt, med henblik på at sikre borgerne, at der er et botilbud til dem, når de har brug for det og at der er personale til at løse opgaven.**
- **Organisering** – Hedensted Kommune har igangsat projekt "Nærhed i omsorg". Projektet viser positive takter, de steder hvor det er implementeret. Det er dog lidt uklart, hvor langt projektet er rullet ud for nuværende. Nogle elementer italesættes som fuldt udrullet. Det er imidlertid tydeligt – særligt på workshoppen med gruppen af ledere – at der er meget forskelligt kendskab til og viden om projektet. **PwC anbefaler, at der tilrettelægges en målrettet og systematisk proces for udrulning og forankring af projektet i alle plejeområdet led,** med henblik på at høste de positive effekter projektet har på trivsel, fremmøde og fastholdelse og dermed den personalemæssige kapacitet.

Anbefalinger – andre faktorer af betydning for kapaciteten (5)

- **Teknologi** – Spørgsmålet om teknologi i plejeopgaven går på flere ben. I forhold til borgerne kan Hedensted Kommune med fordel implementere alle de former for teknologiske løsninger, der kan reducere personalebehovet ved forskellige opgave. Det kan fx være madrasser og anden teknologi, der reducerer personalebehovet ved forflytning fra to til en. Det er naturligvis væsentligt, at personalets fysiske arbejdsmiljø ikke forringes. I hjemmeplejen bruges muligheden allerede i dag til at bestille fødevarer online og få dem leveret til døren. Her kunne det være relevant at se om denne mulighed kan styrkes til at blive brugt af flere borgere. Her kan pårørende eventuelt også hjælpe til. Det er væsentligt at være opmærksom på, om der findes leverandører, der vil levere i et givent geografisk område af kommunen. Digital kontakt til hjemmeplejen fremfor fysiske besøg kan også inddrages hvor det er relevant. På workshopsene var det gennemgående, at teknologi skal indføres hvor det kan, med respekt for at ikke alle borgere vil kunne drage nytte af det og at det bør ske i en kombination med fysisk kontakt. Corona har lært os, at virtuelle løsninger kan løfte meget, men ikke stå alene. **PwC anbefaler, at Hedensted Kommune systematisk vurderer og tilbyder borgerne teknologiske hjælpemidler hvor det kan frigøre personalemæssige ressourcer.** Selvom der knytter sig en række GDPR og softwaremæssige udfordringer til teknologien, er det væsentligt at inkludere temaet i de videre strategiske drøftelser.

I forhold til pårørende handler det i højere grad om teknologiske løsninger, der kan holde dem ajour med, hvordan deres nærmeste har det. I dag medfører det, at personalet bruger en del tid på telefoniske samtaler med pårørende om ting, der måske kunne fremgå af en form for "Pleje AULA". Fremtidens ældre må forventes at være digitalt mere modne end nutidens ældre. **PwC anbefaler, at Hedensted Kommune på sigt vurderer mulighederne for at optimere dialogen med pårørende via digitale løsninger, i det omfang det kan frigøre personalemæssige ressourcer.**

I forhold til personalet blev det på workshopsene tydeligt, at det er muligt at optimere en række af de administrative arbejdsgange med digitale løsninger. Samtidig vil digitale løsninger give mulighed for, at kunne trække hurtigere af og handle på borgernes behov for fx hjælpemidler og lignende. kortlægger behovet for at opdatere og udvide omfanget af digitale . **PwC anbefaler, at Hedensted Kommune kortlægger og implementerer teknologiske løsninger der kan optimere dokumentation og administrative sagsgange omkring plejeområdet.**

Anbefalinger – andre faktorer af betydning for kapaciteten (6)

- **Infrastruktur** – Det har været nævnt et par gange i anbefalingerne og det fylder meget for alle interessenter, at kunne komme nemt til og fra plejehjemmene i Hedensted Kommune. På alle workshopsene blev det nævnt gentagende gange. **PwC kan på den baggrund anbefale, at fremtidige plejehjemspladser placeres, hvor der er og forventes fortsat at være kollektiv trafik i nærheden.**
- **Kompetencer / uddannelse** – Ældre med multisygdomme stiller stadig stigende krav til personalets faglige kompetencer. **PwC anbefaler, at Hedensted Kommune systematisk kortlægger de eksisterende kompetencer blandt personalet, strukturerer og prioriterer kompetenceudvikling samt løbende vurderer hvilke faggrupper, der kan løfte hvilke opgaver.** Formålet er løbende at kunne tilpasse personaleressourcerne til de aktuelle opgaver.
- **Tværfagligt samarbejde** - Et styrket tværfagligt samarbejde mellem sygehus, almen praksis og kommune bidrager til et attraktivt tværfagligt miljø omkring plejeopgaven, som også kan bidrage til at fastholde medarbejdere. Et godt tværfagligt samarbejde om genindlæggelser og koordinering af udskrivninger med videre giver samtidig Hedensted Kommune muligheder for at dimensionere og tilpasse personaleressourcen særligt i hjemmeplejen og sygeplejen. **PwC anbefaler, at Hedensted Kommune aktivt dyrker samarbejdet med relevante faglige samarbejdspartnere.**

Anbefalinger – andre faktorer af betydning for kapaciteten (7)

- **Private leverandører** - Hedensted Kommunes borgere bruger private leverandører til såvel praktisk hjælp som personlig pleje i meget beskedent omfang. En måde at øge kapaciteten til plejeopgaven er imidlertid private aktører. Vi ved, at andre kommuner på grund af rekrutteringsudfordringen aktuelt overvejer, om kommunen udelukkende skal levere personlig pleje og henvise til private leverandører for praktisk bistand. **PwC anbefaler, at Hedensted Kommune fortsat skaber mulighed for at inddrage private leverandører i opgaveløsningen, selvom Hedensted Kommune aktuelt oplever rekrutteringsudfordringen forholdsvis overskuelig.**
- **Personale** – Plejeopgaven løftes naturligvis ikke uden personale! Der skal være personale til rådighed med de rette kompetencer til at løfte en stadig mere kompleks plejeopgave. Hedensted Kommune oplever aktuelt kun lette udfordringer med at rekruttere personale. Hedensted Kommune er dog bevidst om, at på sigt kommer kommunen formentlig til at kæmpe om de samme medarbejdere som nabokommunerne og de private leverandører. PwC har orienteret sig i de igangværende rekrutteringsindsatser i Hedensted Kommune som alle vurderes relevante at arbejde kontinuerligt med. **PwC anbefaler at Hedensted Kommune fastholder det brede spektrum på hvad der skal til for at rekruttere og fastholde personale, da behovet for medarbejdere stiger i takt med den demografiske udvikling.** Ovenstående anbefalinger kan på forskelligvis supplere indsatserne for at imødegå manglen på medarbejdere og gøre det attraktivt at arbejde i Hedensted Kommunes plejeområde.

www.pwc.dk

Succes skaber vi sammen ...

© 2022 PricewaterhouseCoopers Statsautoriseret Revisionspartnerselskab. Alle rettigheder forbeholdes. I dette dokument refererer "PwC" til PricewaterhouseCoopers Statsautoriseret Revisionspartnerselskab, som er et medlemsfirma af PricewaterhouseCoopers International Limited, hvor hver enkelt virksomhed er en særskilt juridisk enhed.